

12te Aarg.

1881.

22de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

udgivet af N. Thronsen.

15de September — 17de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afværende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Ark i Omflag to Gange om Maanedet (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **N. Thronsjen**, Dramer 1014, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

M. S. Hassel har et fuldstændigt Oplag af gode Grocerivarer, fra norsk Lørfisk til fransk Syltetøi. Godt Udvalg af Stentøi, Glasvarer og Lamper — Cigarer, Tobak og Piber — Kolonialvarer, Specerier, servereret Frugt og Fisk, Fedevarer, Fiskevarer og Trævarer, samt Mel og Kreaturfoder; Alt til Dagens billigste Priser.

Decorah, Iowa.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Kun dagligdags er al din Dont“. — Hugenerterne som Galeisflaver. — Japaneserne. — Den gamle Thepotte. — Brev til Bayard fra en tyrkisk Rabi. — Sofrates's Fængsel og Død. — Strøtanke. — Jøderne i Konstantinovel. — Gaader og Oplosninger. — Blandinger. — Pater Clemens. — Buggesang. — Gustav Vasas Historie. — Prinds Louis Napoleon faldet. — Møllen og Bækkene. — Jordklodens Jndre. — Giv Gud Æren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Notitser. — Den gamle Mand og Præsten. — Læsefrugter — Ved det døde Hav. — Hvad hedte den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washingtons Maximer. — Rimbreve fra navnkundige Mænd. — Insekternes Musfjelsstyrke. — Verdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar — Til Belysning af en Anekdote, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. lutherisk Folkkalender, anmeldt. — Til Professor M. J. Monrad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelblad og Register og sendes portofrit for \$1.00.

N. Thronsjen,
Dr. 1014, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

12te Aarg.

15de September 1881.

17de Hefte.

Familien Hældringen.

En Fortælling af Eugenia von Wittslaff.

Syttende Kapitel.

Det nye Liv.

Den korte Eftermiddag var snart forbi, en kold Vind blæste over de høstlige Marker. Aftenhimlen prangede i disse forunderlige Skybilleder, som saa ofte sees i Nærheden af Søen. Paa den vestlige Horisont stode skarptegnede mørke Skyer som fjerne Bjerge, den nedgaaende Sol kastede Rød- og Purpur-Flammer derimellem, og enkelte lyse Skyer søvede hen derover.

Fernbanetoget gik igennem en flad, ensformig Egn, hvis Skjønhed kun bestod i dens Sommerdragt, naar den vandrede med modnende Agre og løvrige Træer.

Men nu havde tidlig indtraadte høstlige Vinde allerede afløvet Træerne, og Diet fandt saa smukke Punkter at glæde sig ved. Den unge Fru von Hældringen, som med sin Mand var med Toget for at rejse til sit nye Hjem, kastede urolige Blikke hen over Egnen og vendte sig heller til Skyernes prægtige Farvespil.

Hun iagttog deres vrelende Former og søgte at sætte dem sammen til Billeder for at adspredde sine Tanker. Hun var som en Plante, der er rykket op med Ro-

den fra den hjemlige Jord, og skal omplantes i en anden og nu hænger visken og kraftløs saa ulig sin egentlige Natur. Efter den store Anstrængelse af alle Sjælekrafter i Maanederne før Brylluppet fulgte nu en fuldstændig Slappelse — det forekom hende, som hun hverken kunde føle eller tænke, hun fandt sig mekanisk i Alt. Jo flere Mile der lagde sig imellem hende og hendes Hjem, desto tungere lagde dette Tryk sig paa hendes Hjerte, fra hvilket Glæden syntes for bestandig at være vejet bort.

Hendes Mand havde behandlet hende med meget mere Hensyn, end hun havde ventet, og for det meste overladt hende til hendes egne Tanker; det laa vel i, at han ligeledes var trang om Hjertet. Efter Brylluppet var han kommen til den Overbevisning, at Mathilde slet ikke elskede ham endnu, og at det vilde blive meget vanskeligt at vinde hendes Kjærlighed; for havde han troet, at hendes Tilbageholdenhed kom af Blyghed, og havde haabet, at hendes Tilboielighed, idetmindste hendes Tillid til ham, snart skulde komme, naar hun først var borte fra sine Egne og henvist til ham alene. Han var en ligefrem, aaben Natur,

lidet istand til at forstaa Andres Følelser og Sjæle, der vare anderledes organiserede end hans, — han havde gjerne gjort Alt, hvad hun ønskede, forat behage hende, men han udfandt aldrig det Rette. Efter forgjæves Forslag og Forsøg paa at adspredde hende, var han bleven stille, fordi han mærkede, at han kun gjorde Sagen værre, og nu følte han sig selv ligesaa nedslaaet, som hun. Hvor ganske anderledes han havde tænkt sig Hjemreisen med sin unge Kone, Ankomsten til sit Hjem! Da Toget holdt ved den sidste Station, forsøgte han imidlertid at ryste sin ubehagelige Stemning af sig.

Nærheden af hans Fædrenegods, ved hvilket hans Hjerte hang fast med nedarvet Kjærlighed, vakte glædeligere Tanker hos ham. Der maatte ogsaa Mathilde blive fornoiet, der vilde vel de mørke Stier trække over.

„Se, der staar allerede min Vogn“, udbrod han, efterat have seet ud af Vinduet. „Gud ske Lov, at vi ere komne saa langt, nu ere vi snart hjemme“.

Han sprang ud af Kupeen og hjalp hende ud; en Vogn forspændt med fire prægtige Brune, deres Eiermands Stoltighed, ventede dem ved Banegaarden. Kort efter sad de i Vognen og førte henad Landeveien; om en halv Time kunde de naa Machow, sagde Kurt.

Mathilde saa ud af Vognvinduerne for at lære Egnen at kjende, men en tæt Taage indhyllede Alt i fugtige, hvide Dunster, der var Tintet at se uden i det Høieste hist og her en Busk, der stod ved Veien.

„Her er vel mange Marker?“ spurgte hun.

„O ja, men Taagen kommer fra Søen og er især slem om Høsten“.

„Jeg kan ingen Træer se, den bedækker alting“.

„Her er ikke mange Træer; Follene

vil ikke have Alleer, fordi Skuggen og Rodderne ere skadelige for Ageren, og paa denne Side har min Fader hugget Skoven om og gjort den til Eng, fordi det indbringer meget mer. Men paa Søfiden er der endnu blevet staaende noget Bøgeskov, dersom det kan more dig, saa vil jeg engang føre dig derhen“.

Mathilde takkede ham. Denne Mangel paa Træer i hendes nærmeste Omgivelse forekom hende som et Ode mere i det nye Liv, hun nu skulde begynde.

Det begyndte at blive mørkt, Taage og Dæmring soandt i hinanden. Jord og Himmel var kun et eneste Graat i Graat. Da steg Fuldmaanen op i Vest, som en skarp tegnet, rød Kugle, — det var det eneste lyse Punkt, hun saa. Næst gif den ogsaa op i Hældringen, bag Kirken og de høie Træer paa Volden — hvor ganske anderledes var den Egn, som den befinde der, — at, om hun pludselig kunde hensættes did! Maafte saa Moderen og Hildegard den nu ogsaa fra Vinduet i Dagligstuen, hendes Fader stod hos dem, og de talte om hende. En dyb Bemod greb hende, — hendes Fremtid forekom hende ligesaa graa, som alt omkring hende; — men dog hvalvede jo den samme Himmel og den samme Guds Kjærlighed sig over hende.

Fremad, frem, o bange Hjerte!
Frem igjennem Mulm og Smerte!
Frem, indtil du Lyset naar!
Gjennem dybe Dunkelheder
Jesus tryggelig dig leder,
Mod og Kraft i ham du faar.

Medens hun tænkte saaledes og forsøgte at styrke sig ved Erindringer om Guds Trofasthed, der hidindtil havde hjulpet hende, og det lidt efter lidt var blevet stille i hende, havde de naaet Landsbyen. Vognens Hjul over de bro-

lagte Gader vakte hende af hendes Drømmerier. Her var det ikke saa taaget; hun saa sig om, om hun kunde opdage et eller andet Lys i Husene. I Hellsdringen havde det ofte moret hende at se, hvorledes den ene Lysflamme efter den anden blussede op fra Rjøffenforstenen eller bag Vinduerne.

Men efter gammel Skik hos Bønderne i denne Egn vare Husene byggede langt tilbage, og ved et Gaardsrum som paa begge Sider var omgivet af Skur, skilt fra Gaden, saaat man kun saa Lys skinne ud hist og her gennem en aaben Dør eller en Sidegade. Desto lysere blev det, da de nærmede sig den herskabelige Gaard; næsten fra alle Vinduer i Hovedetagen skinnede Lys og viste de festlige Blomsterguirlander og øvrige Forberedelser, der vare bragte istand i Anledning af det unge Egtepar's Modtagelse. Huset gjorde et venligt, behageligt Indtryk, det var uden alle de Frydsejer, som den moderne Bygningskunst har, men det saa solid og velstandsmæssigt ud. En prægtig Ureport af Grønt og Georginer var anbragt ved Hovedindfjørselen, hvor Folkene stode forsamlede for at modtage de Rejsende. Mathilde saa lutter glade Ansigter, der vare begjærlige efter at opsnappe et Blik af deres unge Herskerinde; hun bebreidede sig, at hun hidindtil kun havde tænkt paa sig selv, og saa lidet paa alle dem, der nu skulde blive afhængige af hende.

„Gid du maatte føle dig lykkelig her“, sagde Kurt, da Vognen holdt. Han rakte hende Haanden og saa meget bevæget ud.

„Gud hjælpe mig at finde den rette Vej“, hviskede hun, men saa sagte, at han ikke ret forstod hende.

„Naar du er lykkelig, er jeg det ogsaa“, svarede han kjærligt.

De steg ud; det kvindelige Tjenerskab

trængte sig frem for at kysse deres unge Herskerindes Haand; først den gamle Husholderisse, som i Hr. von Hellsdringens Ungfaretid havde ført Regimente, og nu med nogen Uro ventede paa, hvem der skulde have det for Fremtiden, hun eller den unge Fru; derpaa de øvrige Piger efter Stilling og Fortjeneste. Den første sagde nogle velvalgte Ord om, at hun haabede, at Fruen vilde være fornøiet med den Maade, hvorpaa man hidindtil havde indrettet sig her, og Mathilde forsøgte at fatte sig saameget, at hun venligt kunde takke for den festlige Modtagelse. Hele Tjenerskabet var henrykt over hendes Skjønhed og Elskværdighed; Mathilde var glad ved at undgaa deres iagttagende Blikke, idet hendes Mand befalede Folkene at tage Sagerne af Vognen og førte hende ind i Huset.

De traadte ind i en rummelig Forstue, hvorfra en bred Trappe førte op i Overetagen, og en smalere ned til Kjelderetagen. Floidorene ligesom vare aabne og viste et stort rummeligt Værelse, som blev benyttet til Dagligværelse og stødte op til Mathildes Værelse.

„Jeg haaber, at du vil synes om det, saaledes som jeg har indrettet det“, sagde Kurt.

Hun kastede et flygtigt Blik omkring sig. Der fandtes alle de Mobler, som vare nødvendige for et Dagligværelse, men de stode saa smagløst opstillede langs Væggene, at det dog saa uhyggeligt ud. Der fattedes netop det, som omgav hende overalt i Hellsdringen; denne Harmoni, som indbefatter Alt, som forener Skjønhedsfands, Kunstfands og en lutret Smag i sig, som udgjør Livets Smykke og udgaar af Sands for Mandens høiere Nydelse. Denne Mangel, som bragte hende til at føle Savnet af Sympathi med sin Mand endnu mere, gjorde, at hun ikke kunde føle sig hjemme i disse

Bærelser, hun tænkte ikke videre over, om den Mangel virkelig laa i Kurts Sjæl, eller kun i hans Sædvaner, — at udgrunde dette, var hende ligegyldigt — hun tænkte kun paa, hvorledes hendes ydre Omgivelse vilde vanskeliggjøre den Dpgave, hun havde sat sig.

Hun troede at gjøre nok, naar hun af alle Kræfter beherskede sine Følelser og Tanker og opfyldte de Pligter, som vare hende paalagte. Hvorledes hendes Mand var tilmode, og at hans Velbefindende skulde have sin Del i hendes Pligter, laa endnu fjernt fra hendes Tanker. Hun var ikke istand til at rose hans Anordninger, skjønt hun kunde se paa hans Ansigt, at han havde ventet det, hun nøiedes med at svare ham, at han jo nok vidste, at Damerne havde deres egen Smag og, at han derfor maatte tillade hende at gjøre nogle Forandringer. Der gik et Udtryk af Forstemthed over hans Ansigt.

„Man kan dog aldrig gjøre Eder tilpas, jeg troede, at her var sukk!“

Hun svarede ikke, men gik ind i det lille Kabinet ved Siden af Dagligværelset, hvor, efter hendes Ønske, hendes gamle Mabler fra Hællringen vare bleve bragte. Her følte hun sig mere hjemlig, til hvert Stykke knyttede der sig kjære gamle Erindringer. Hun var ikke istand til at gaa derfra igjen, hun var gjerne bleven der den hele Aften, alene med sine Tanker. Saaledes tænkte ikke Kurt, han følte altid lidt Skinsyge, naar han mærkede, at hendes Hjerte hang saa meget ved Hællringen; maaske kom det af, at han havde en Mistanke om, at dette havde været Hoveddaarsagen til, at hun giftede sig med ham.

„Vil du ikke ogsaa se de øvrige Bærelser og mit Værelse?“ spurgte han.

„Er der ikke Tid nok til det imorgen?“ svarede hun drømmende; „jeg er træt efter Rejsen“.

„Nu, som du vil; jeg tænkte, at det maatte interessere en ung Kone, der første Gang ser sit nye Hjem, at vide, hvorledes det ser ud?“ Han talte, som om han var forstemt, hun følte det og reiste sig.

„Derjom du ønsker det, saa kan jeg gjerne se Mit Strag“.

„Jeg vilde ønske, at du selv ønskede det“.

Hun tog rolig Øjjet, gik ind i hans tilstødende Værelse, gennem Spisestuen, hvor Aftensbordet allerede stod dækket, Salen, og de øvrige Bærelser, skjønt han ikke fulgte med. Da hun havde endt sin Runde og atter kom ind i Dagligværelset, fandt hun ham fremdeles forstemt staaende foran sit Skrivebord beskæftiget med nogle Papirer — han vilde maaske vise hende, at han kunde bære hendes Ligegyldighed, men det lykkes ham ikke ganske, hans Ansigt forraadte, at det faldt ham vanskeligt.

„Bærelserne ligge ret bekvemt“, sagde hun anerkjendende, „og ere høie og rummelige; jeg troede ikke, at her havde været saa mange Bærelser, da jeg først saa Huset“.

„Da ser det dog stort nok ud, om det just ikke er noget Slot“, svarede han, stødt over hendes kolde Tone.

Hun begreb ikke, hvad der kunde støde ham, hun syntes, at hun havde overvundet sig nok, for at være ham til Behag, og at det var meget uelstændigt af ham, at gjøre hende Indtrædelsen i hans Hus endnu tungere. Hendes gamle Stolthed stivnede hendes Hjerte, hun gik rolig ind i sit Værelse og begyndte at pakke ud af nogle Kuffetter, som stode der, for at udfylde Tiden til Aftensmaaltidet. Kurt blev kjed af at sidde saalænge alene i sit Værelse, medens Mathilde var i det andet, men han var bange for, at give noget af sin Værdighed bort ved at komme

hende for hurtigt indøde. Han blev snart færdig med at se sine Papirer igjennem og gik urolig frem og tilbage i Værelset, indtil endelig Efterretningen om, at Aftensbordet var dækket, gav ham Leilighed til at opøge hende, uden at forraade sin Rængsel. Mathilde stod foran sit Bogskab, havde stillet nogle Bøger ind og holdt Noget i Haanden, som Kammerjomfruen havde raft hende fra den aabne Ruffert. Hun syntes ikke at kunne saa sine Dine derfra; — det var det Kristusbillede, foran hvilket hun havde bedet saa inderligt i Hellsdringen — hun tænkte paa alle de Forsætter, som hun dengang havde fattet, og de velsignede Virkninger, som fulgte deraf; hun mærkede ikke, at Kurt var kommet ind og saa over hendes Skuldre paa Billedet. Først da Rigen leverede hende et andet Billede, — Rudolfs Maleri af Ruinen, — saa hun op og for let sammen ved pludselig at se sin Mand ved Siden af sig.

„Hvad er det for et Maleri?“ spurgte han.

„Ruinen paa Klosterbjerget ved Hellsdringen, før Kirken blev opbygget“.

„Hvem har malet det?“

„Rudolf.“ Hun lagde det stille bort og lukkede det ind i Skabet.

Saa det i Tønen i hendes Stemme, eller i hans slette Lune, at dette Navn netop nu berørte ham saa ubehageligt? — Han saa forstende paa hende, men kunde ikke mærke nogen paafaldende Bevægelse i hendes Ansigt; hun saa kun meget bleg ud, og hendes Blik var mat, hun var vel medtaget efter Reisen. Hun mærkede ikke, at han iagttog hende skarpt, — hendes Tanker vare langt borte fra hans, hendes Sjæl havde søgt og fundet Trost andetsteds.

„Der er jo anrettet“, sagde hun venligt, „og jeg har opholdt dig. Tilgiv mig, Kurt, i en fremmed Omgivelse

gjør det saa godt at tage gamle bekjendte Gjenstande frem“.

Hun raftte ham Haanden, han tog den taus og førte hende tilbøds. Tjenernes Nærvarelse tilstjændede hende til at tænke paa andre Ting, og hun gjenvandt noget af sin gamle Livlighed, saaat hun lidt efter lidt rev sin Mand med, sjønt han endnu ikke kunde overvinde det Jyndtryk, som han havde faaet fra først af. Men denne Aften kunde han intet videre udsætte paa hende; hun var vistnok ikke saa munter, som han havde seet hende i den første Tid af deres Bekjendtskab, og som han ønskede at se sin Kone, men hun var mildere og venligere, end hun pleiede at være. Hvorfra denne Forandring skrev sig, tænkte han ikke over, og havde heller ikke kunnet forstaa det.

Hint Valgsprog: per crucem ad lucem, var paany dybt indpræget i hendes Hjerte, og hun havde ved Synet af sine kjære Billeder atter fattet den Beslutning, at trænge igjennem til Lyset og at tage sit Kors paa og følge Herren, det koste, hvad det vilde. Dette gav hende Freidighed og forjog hendes første pinlige Følelser; men Kurt troede, at hendes Uelstværighed kun havde været et forbigaaende Lune, og var snart kommet over sine egne ubehagelige Tanker ved hendes mørke Dines Trylleri, Synet af det talende Uldtryk i de fine, yndige Træk og den glimrende Teint, der forhoiedes ved hendes oplivede Stemning. Man kunde vel bære over med saadanne Luner hos en saa sunn Kone; han solte nu kun den Uhyfialighed, at hun var hans.

Saaledes gif den første Aften i Madschow, der ligesom dannede Begyndelsen til det nye Liv, der laa for Mathilde.

Og hendes Ungdomsven, der engang havde troet, at de skulde gaa Veien sammen? Ogsaa han skulde denne Aften,

uden at hun anede det, begynde en ny Livsvei; han betraadte den med faste, freidige Skridt; han havde efterladt Alt, hvad der kunde standse ham, han vilde vinde Livet ved Fortabelsen af sit eget Liv.

Da Rudolf havde forladt Hildegard for at gaa til Banegarden, kom han derhen med det samme, Toget skulde gaa. En Betjent aabnede hurtigt en Iste Klases Kuppe, 2den Klasse var allerede besat, og da befandt han sig alene med en ung Herre, der havde strakt sig saa mageligt som muligt, og indtog hele den ene Side af Vognen. Han var indhyllet i et elegant Reiseteppe og havde et darmt Shawl trukket næsten op over Ansigtet. Han syntes at have sovet og aabnede kun halvt Dinene, da hans nye Rejsekammerat steg ind; derpaa strakte han sig atter velbehageligt og fortsatte sin Slummer. Dette var Rudolf meget kjær, saa behøvede han ikke at lade sig forstyrre i sine Tanker ved en tunggen Underholdning, skjønt disse Tanker vare mere pinlige end behagelige. Denne Dags Oplevelser, den stærke Spænding om Morgenens, — den legemlige Slaphed laa endnu som et tungt Bjerg paa hans Sjæl, om end Eftermiddagen med dens mere opmuntrende Tanker og især den Trøst, som Hildegards søsterlige Kjærlighed og hendes Ord havde givet ham, atter havde løftet og styrket ham. Men det Liv, der laa for ham, det Kald, som han havde valgt, der tilfredsstillende ham saa lidet, vare ubehagelige Stene i den øde Vei, der laa udstrakt for ham. Han forsøgte at forjage alle Grublerier og at finde den Hvile, som han saa vel trængte til; men Stilheden om ham fik snart Ende. Ved den næste Station blev der tændt en Lampe, og den Sovende paa den modsatte Side blev vækket af sin Slummer.

Han for med Haanden over Dinene og sagde ærgerlig: „Man har dog aldrig No! den Lampe kunde man da gjerne spare sig!“

Stemmen forekom Rudolf bekendt, han saa hurtigt op paa den Talendes Ansigt; med denne havde vendt sig mod Vinduet. Det var aabenbart en ung Mand af god Familie; idetmindste vare alle hans Rejsebesøgende udfølgte elegante, og han selv havde dette „jeg ved ikke hvad“, som fun Omgang med den store Verden given. Da han ikke mere kunde falde i Sovn og kjædede sig, begyndte han, efter en Pause, Samtalen paanytt, skjønt Rudolf, efter de Blikke at domme, hvormed han maalte ham, neppe var en Person, der syntes ham værdig til at tage Notits af.

„Reiser De til Berlin?“ spurgte han.

„Ja.“ Rudolf saa skarpt paa ham, dennegang var han overbevist om, at han ikke havde nogen Fremmed for sig, og da det slagrende Lys fra Lampen oplyste hans Ansigt, saa han sin Formodning bekræftet.

„Vi ere ikke fremmede for hinanden“, sagde han, „erindrer De mig ikke Hr. von Hofen?“

Denne saa forundret paa ham. „Vistnok forekommer Deres Træk mig ikke ubekendte, men jeg ved alligevel ikke, hvor jeg har seet Dem før. Det maa være lang Tid siden.“

„Noget over et Aar“, svarede Rudolf alvorligt. „Vi saa hinanden sidst i Schwarzwald paa Gerhard von Hellingens Dødsdag.“

Denne Grindring syntes at være von Hofen meget ubehagelig, hans Udtryk forandrede. „Beaufort!“ udbrød han, „ja vist, at jeg ikke strax kunde kjende Dem igjen! — Men De er meget forandret!“

„Det tror jeg nok; jeg har været meget syg.“

„Det har jeg hørt af Præsten i F. . . da jeg reiste efter Eder, og det var ham, der afholdt mig fra at opsoge Dem. De vil kunne forstaa det“, tilføiede han i en let, undskyldende Tone, — „jeg maa tilstaa, at stærke Sindsbevægelser, tragiske Scener ere imod min Natur — Ulykken var steet, den lod sig jo ikke ændre.“

„Det kan jeg godt forstaa“, svarede Rudolf tørt.

Hofen syntes at ville afbryde Samtaalen. „Hvor kommer De fra?“ spurgte han.

„Fra Hellsdringen.“

„Det ligger altsaa i denne Egn! — Skade, at jeg ikke har vist det før, mens det endnu var lyst, saa jeg kunde seet det. Har den smukke Frøken von Hellsdringen allerede haft Bryllup med sin Fætter fra Machow?“

„Det har fundet Sted idag.“

„Idag; hun skal være et sandt Bihunder af Skjønhed, Dyd og Elstøvedighed. At den Machower skulde gjøre en sliq Ulykke! — Det havde vel Ingen troet om ham! — Men han er slu, han har paa Slægtskabets Vegne benyttet Sørgetiden og er kommet Andre i Forkjøbet.“

„Kjender De ham?“

„Skulde jeg ikke det? — min Fader eier Rabogodset til Machow, — altsaa et meget gammelt Bekjendtskab. Den hele Egn er meget spændt paa at lære denne Tryllerinde at kjende. — Jeg maa desværre vente til Jul; thi min Fader vil ikke vide af, at jeg forsømmer mine Studier længer. Den gode Mand tror, at naar jeg først er kommen i god Behold til Berlin, saa maa jeg ogsaa blive lænket til Forelæsningerne. Men Tiderne forandre sig, — Livet byder mere nu end i hans Tid, og hvem vil

forbitre sig sin Ungdom, og lade sig binde indenfor Pligtens snevre Grænser.“

Denne Underholdning var Rudolf meget ubehagelig; han værdigede ham intet Svar paa denne sidste Ytring; men von Hofen begyndte meget snart igjen, idet han i en let Tone sagde:

„A propos, da vi just tale om Hellsdringen — ved De, hvorledes Præsidenten har forholdt sig ved sin Søns Gjæld? Jeg er lidt delagtig i den. Denne har engang lagt ud en liden Sum for mig og havde en Kvittering derfor. Jeg vilde gjerne vide, i hvis Hænder den nu er.“

„J mine“, sagde Rudolf alvorligt.

„J Deres?“ var det forbausede Svar. „Hvorledes gaar det til?“

„Min Fætter maatte betale mere, end han kunde, og da han ikke gjerne strax vilde sige det til sin Fader, saa hjalp jeg ham og kom derved i Besiddelse af hans Papirer.“

„Stor Ure for Deres Vensteb! — men jeg har ikke vidst, at De var en saadan Pengemand, at De strax havde Kapitaler ved Haanden. Forhaabentlig strækker dette Vensteb sig ogsaa til mig, saa at De ikke bliver mig nogen streng Kreditor.“

Rudolf gjorde en indrømmende Bevægelse; det var ham meget ubehageligt, at han havde maattet berøre dette Unliggende for von Hofen, og dog skyldte han sig selv dette, da denne havde den største Del at betale af den Sum, som han havde lagt ud for Gerhard; men dels bedrøvede Grindringen om hans Ven ham, dels var han bleven hange for at saa noget at gjøre med von Hofen, hvilket vilde være ham meget ubehageligt.

„For Tiden“, vedblev denne, „kan jeg vistnok ikke tænke paa at afgjøre min Gjæld til Dem. Jeg kommer just fra

Paris, og at man da ikke kan leve sparsomt, det maa selv en Cato kunne indse. Der lærer man da først, hvad det egentlig er at leve, hos os vegeterer man kun. Tro De mig, de Beaufort — den sande Filosofi ligger i, at forsøge alle de Nødhelser, som Livet byder."

"Jordærvælsens Filosofi", svarede Rudolf kort.

"At — De tynger altid den glade Livsanskuelse ned med Deres hypokondriske Blyhægt! Jeg haabede, at Tiden havde gjort Dem mere livsglad."

"Jeg formoder, at den tværtimod har gjort den Klost, som tidligere var vellem vore Anskuelser, endnu større; vi betragte Verden fra et ganske forskjelligt Standpunkt."

"Alle Standpunkter ere mig lige gode", svarede Edvin og gæbede, "kun ikke Kjedsomheden, leve og lade leve — enhver efter sin Smag, er mit Valgsprog." Hermed indtog han atter den bedvemmeste mulige Stilling, og forsøgte paany at sove; Rudolf forsøgte, skønt med lidet Held, at gjøre det samme. Til hans store Lettelse vaagnede hans Rejsekammerat først i Berlin, hvor de fiktes paa Vanegaarden, dog ikke uden at denne spurgte ham, hvor han boede, og venstabeligt gav ham Haab om sit Besøg.

Allerede næste Formiddag opfyldte han dette Løfte og indsendt sig hos Rudolf, der var beskæftiget med at skrive og neppe kunde skjule sin Forundring ved at se sin Rejsekammeret saa snart igjen. Men denne var for meget optaget af sin egen Forbauelse over Rudolfs simple Bolig, til at agte paa den lidet imødekommende Modtagelse.

"Diogenes i sin Tønde var et svagt Forbillede paa Dem, de Beaufort", sagde han. "Er det en af Fortidens Bise eller Hellige, De vil gjøre Rangen

stridig, naar De lever saaledes i denne moderne Intelligents's By?"

"Jungen af dem", sagde Rudolf og smilede; "jeg vil kun undgaa alt overflødig."

"Som om de Ting, hvormed den opfindsomme Menneskehaand har hjulpet paa Naturen, og gennem Aarhundreder bragt den til at tjene sig, kunne være overflødig. Saa var jo tilsidst al vor Gjøren og Læden overflødig, og vi kunne nøie os med, ligesom de første Mennesker, at pynte os med Dyrehuder og møtte os med Paradisæbler."

"Bed De ikke, at just den Klost var den farligste, det var ved den, Synden kom ind i Verden."

"Synden! hvem vil bruge et saadant hæsligt Ord. Den er jo for længe siden affattet, efterat Civilisationen har overøst os med sine Velsignelser."

"Det vilde vistnok være et god Resultat, kun Skade, at man ikke mærker noget til det", sagde Rudolf ironisk.

"Hvad forstaar De da ved Synd?" spurgte von Hofen med Bathos. "Jeg holder for, at det Pedanteri, at ville omstabe andre Folk efter sine egne Begreber, den Misundelse, hvormed man forstyrrer dem i deres Nødhelser, denne Hængen efter Bogstaben i de antediluvianske Love, hvorved man forbitrer sine Medmennesker og sig selv Livet, er en af de forreste Sider af dette Fantom. Tag Dem iagt, de Beaufort, at De ikke henfalder til det. Kom med mig, jeg vil være Deres gode Genius og bringe Dem til lysere Livsanskuelser."

"De tager Feil", svarede Rudolf, dennegang meget koldt og alvorligt, "dersom De tror nogensinde at kunne bringe mig bort fra mine Grundsetninger. Hvad allerede tidligere min Forstand lod mig erkjende for ret, det, hvortil den tilligemed min Samvittighed

ledte mig, er senere ved Religionens Erkjendelse blevet mig klarere og uroffeligere, og herved holder jeg fast."

Von Hofen reiste sig stød. „Jeg ved ikke, hvorfor jeg altid søger mig tiltrukket af Dem, — De siger dog lutter Ting, der ærgre mig, eller idetmindste ere i høi Grad filistrose. Det maa vel ligge i det Tiltrækkende ved Modsetningerne. Gerhard havde ogsaa saadanne Fordomme, som De, og dog maatte jeg holde af ham — vistnok kunde man komme bedre tilrette med ham end med Dem, hans bløde Gemyt mildnede det Krasse i hans Anskuelse. Jeg foreslaar, at vi begge trække lidt frisk Luft, jeg vil gjøre, hvad jeg kan, for at fordrive Deres Griller. Nu, vil De komme med?"

Gerhards Navn stemte Rudolf blødt, — han vilde ikke støde Nogen tilbage, der havde hørt ham kjær. I von Hofens Ytring, at han trods sin Modstræben sølte sig tiltrukket af ham, laa der ogsaa et Bevis for, at dennes Sjæl ikke fandt fuld Tilfredsstillelse i det Liv, han førte, og at han havde Sans for bedre Ting.

De vandrede afsted ned gennem Berlins Hovedgader og ud til Dyrehaven, idet de fortsatte Samtalen om lettere Ting. Det varede ikke længe, saa havde flere unge Mennesker af von Hofens Bekjendtskab sluttet sig til dem. Dagens Nyheder, især Theater og Jagtanliggender bleve droftede, og da de kom til et meget besøgt Lokale, hvor de rekvirerede Bin og begyndte at spille Domino med høie Indsætser, sølte Rudolf, at her hørte han ikke hjemme. Hans bestemte Børing mod at deltage i Spillet indbragte ham først en spottende Bemærkning af von Hofen, derpaa lignende Talemaader af de Andre. Han reiste sig for at forlade dem, men hans gamle

Natur var ubehageligere ophidsset, end den havde været paa lang Tid. Før havde han afvist saadan Spot med lignende bidende Ironi, nu forbød hans Følelse ham dette, han maatte tage imod den og sølte derved dybt, at hans gamle Stoltthed paa langt nær ikke var knækket. Et Træk, der mindede meget om den gamle Rudolf, der med høimodig Overlegenhed oversaa Andre, gik over hans Ansigt, idet han med en kort Hilsen skiltes fra sit Selskab, men bagefter, da han var overladt til sine egne Betragtninger, overveiede Sorgen over dette Anfald af hans gamle Natur langt den Uergrelse, som havde bragt dem frem. Havde han da ikke med Glæde villet tage Kristi Forsmædelse paa sig, og dog var det ham saa vanskeligt at bære den lille Dmngelse?

Det var imidlertid næsten blevet Aften; Solen stod lavt paa Horisonten, omgivet af gyldne Skyer, og spejlede sig i Vandet som den nærmede sig. De høie Trægrupper, som i nogen Afstand begrænsede Udsigten, saa maleriske ud i den Dæmring, der indhyllede de nederste Lovpartier og Stammer, medens Toppene vare farvede af den nedgaaende Sols Purpurfjær. Spadsergjængere belibede denne Scene; den snuiffe Hestdag havde loffet mange af Stadens Beboere ud. Rudolf foretrak at gaa den længere, men ensommere Bei gennem Dyrehaven, istedetfor at følge Strømmen.

Den nærværende Tids Tanter have ofte en forunderlig Sammenhæng med dem, som længst ere forbi. Man stulde næsten undertiden tro, at man allerede engang for i et Slags Fantasti eller i Drom havde erfaret, hvad Virkeligheden senere bringer, som om tilkommende Begivenheder, Skæbnens Tilstiftelser i Livet engang er gaat forbi vor Sjæl som et Fata morgana, efterladende et

Indtryk, der i Aarevis synes at være udflettet, indtil det pludselig dukker op igjen med fornøjet Liv. Rudolf kunde ei forklare sig, hvorledes Synet af denne Aftenscene foran ham, tilligemed Menneskenes urolige Færden derimellem og de ubehagelige Følelser, som nylig havde gennemtrængt ham, havde vaakt Ungdomsønsker og Drømme tillive hos ham, som han troede længst forglemt; — Børn af en glødende Ynglingsfantasi, som uberørt af Jordens Trængsler kun jage efter dens ideelle Herligheder. Med levende Farver stod paa engang det brændende Ønske fra tidligere Tider, at lære fjerne, fremmede Lande at kjende og søge sig en Virksomhed der, for ham; der kom en Vængel over ham efter at komme bort fra hans nuværende Liv; som var ham en Plage, og fra den Virksomhed, der var blevet ham en Byrde, for at faa frie, friske Kræfter ind i sin matte Sjæl; thi han var træt baade paa Sjæl og Legeme.

Da han gif ensom henad de mørke Gange i Parken, trængte Grindringen som alle de Planer og Luftflotte, som han byggede som Dreng og oppoiffende Yngling, med levende Farver ind paa ham. Var det ikke muligt, at disse kunde blive til Virkelighed, at han omblyttede dette Hjem, der var blevet ham fremmed, med et nyt? — Men det, hvori han dengang kun søgte Nødselser, den Jordbund, der kun skulde tilfredsstille hans Øst til Eventyr, der skulde nu tjene til at helige hans Liv fuldstændigt til Gud.

Men hvorledes skulde han opnaa dette? — det var endnu ingen fuldbaareren Tanke, — han forsøgte kun at fastholde og udvikle den. Kun stillede den ydmygende Erkjendelse af hans Uformuenhed sig derimellem; i Modsigning til hans tidligere, selvebevidste Overberisning om, ved egen Styrke at kunne over-

vinde Alt og udrette det Største, fandt han sig nu meget for ringe og uværdig til, at blive en Herrens Tjener. Den nylig gjorte Erfaring skjærpede især denne ydmyge Selvbetraktning.

Han havde levet affondret fra Verden og troet uafbrudt at være gaat fremad paa Helliggjørelsens Vej; hans Omgang med Ligefindede, eller med Mennesker, som dog ikke vare hans Modstandere, havde ikke ført ham ind i nogen Prøve, nu, — da han ved fornøjet Omgang med Verdens Børn skulde bestaa en saadan, maatte han atter opdage, at Roden til alt det gamle Onde endnu sad i ham.

Da han saaledes vandrede afsted, havde han en alvorlig, bodfærdig, ydmyg Samtale med Gud, hvem han forebragte Bønner og Spørgsmaal med en gjensødt Aands tillidsfulde Tro. Da han kom hjem, var han opfyldt af salig Fred, — han var vis paa, at Herren vilde hjælpe ham ud af denne Labyrinth og vise ham den rette Vej.

Den næste Dag tilbragte han næsten kun med at studere, og gif først ud henimod Aftenen. Han vilde opsøge sin Grandtante, tvæges ved hendes Kjærlighed til Herren, styrkes ved hendes Tro. Hans Vej førte ham forbi den lille Kirke, som han i Almindelighed pleiede at besøge. Den var opløst; Orgelet lod ham imøde og syntes at kalde ham.

Han fulgte Tonerne og tog Plads paa en fjern Bænk, da det var meget fuldt i Kirken. Det var en Missionsforenings Aarsfest, der blev høitideligholdt. I fulde Afforder lod Sangen til hans Dre-

De arme Sjæle, som
I Hedenstabet vante,
For dem vi have her
En kjærlig Alvorstante,
Vi vilde sende dem,

• Saa gjerne, der de bor,
Det Bedste, som vi har,
Det salige Guds Ord.

Men vi kan ingen Ting
Med al vor Id udrette,
Det er vor Herres Sag,
Han selv maa gjøre dette;
Thi bede vi nu her,
Saa hjertelig vi kan:
Send, søde milde Gud,
Dit Ord til Hedningland!

Bryd Dødens Magt hos dem,
Lad Livets Sol saa lys
Dg varme Hjerter op,
Som nu til Døde fryse!
O Kriste, Livsens Lys,
Rind op, rind op med Magt,
Hvor Helved=Natten fort
Har sig paa Sjælen lagt!

Kald dine Tjenere
Dg dine Tjenerinder,
Dg lad dem Stigen se,
Som Jord til Himlen binder,
At den, som vandrer ud
Med Troens Stav i Haand,
Maa færdes hjerteglad,
Med himmelloftet Aand.

Vi bede for os selv
Du vilde saa det søie,
At vore Hjerter maa
I Kjærlighed sig boie!
Velsigne nu idag,
Vort Møde i dit Navn,
Det være dig til Pris,
Dg arme Sjæles Gaavn!

Derpaa fulgte Prædikenen over Jesu
sidste Befaling Matth. 28, 19. 20.:
„Gaar hen og lærer alle Folk, og døber
dem i Navnet Faderens, og Sønnens og
den hellige Aands, og lærer dem at holde
Alt det, jeg haver befalet Eder.“

Med indtrængende Åbør blev disse
Ord, der for de fleste Menneſter kun
synes at tilhøre en forbigangen Tid,
lagt Tilhørerne paa Hjerte. Derpaa
kom den Beretning, der vistnok kun talte
om Guds Riges Begyndelse i Hednin-
geverdenen, men atter forkyndte den For-
jættelse, som Frelseren i sin Afſtedsſtund
gav sine Disciple, at han vilde være hos
dem alle Dage indtil Verdens Ende.

Hvorfor greb alt dette idag Rudolfs
Sjæl med en uforklarlig Styrke! Han
havde en Følelse, som om han her ſit
Svaret paa sine Spørgsmaal, sin Tvivl,
sin Bøn; som om pludselig et Lys fra
oven opklarede Mørket i ham, og det
Spørgsmaal trængte overvældende, næ-
sten knusende ind paa ham: „Hvorfor
har du endnu aldrig tænkt paa din Her-
res sidste Villie, hvorfor ſtaar du ledig
paa Torvet, iſtedetfor at indvie dig til
ham?“ Denne Stemme blev ſtedſe
ſtærkere og høiere og kuldfaste alle
Tvivl, alle de Grunde, som hans Hjerte,
hans Kjød og Blod opſtillede derimod.
Ligesom engang i Kirken i F. . . . ſvæ-
vede for ham, den forſfæfede Frelſers
Stikkelse, der havde ſondernuſt Slangens
Hoved, der havde elſket meget og fremde-
les elſtede, og der blev ſaa lidet og ſaa
koldt gjenelſket. Et inderligt Suk
trængte ſig ud fra hans Brøſt: „Min
Herre og min Gud, hjælp, at jeg maa
tjene dig, som det er din hellige Villie,
vis mig din Villie, tag mig ganſte, gan-
ſte hen med Aand, Sjæl og Legeme!“
Det forekom ham, som om han hidindtil
havde gaaet vild og nu forſt ſaa den rette
Vej for ſig, nu forſt erkjendte ſit ſande
Kald, ſit virkelige Hjem. Kaldet var:
Jesu Tjeneste, — Hjemmet: Jesu Kjær-
lighed — her ſom hiſſet, og da han var
kommen til denne Overbeviſning, løb
det ſom et Lod- og Seiersraab gjennem
hans Sjæl: „Dgſaa en Spurv finder

et Hus, og en Soale en Rede for sig, hvor den kan lægge sine Unger, hos dine Allere. Herre Zebaoth! Min Konge og min Gud! Salige ere de, som bo i dit Hus, de skulle endnu love dig, Sela!" som den hellige Salmedigter synger.

I en salig opløstet Stemning forlod han Kirken under Sangen: „Lad mig gaa, lad mig gaa, at jeg Jesus stue maa," og vendte tilbage til sin Bolig. Det var ham umuligt at tale med Nogen idag; — det kunde blot være med Gud, for hvem han aabnede sit Hjerte, og hvem han lovede at indvie sig til Tjenesten i hans hellige Mission, dersom Han vilde bruge ham dertil, trods alle hans Synder og al hans Svaghed. Strax næste Morgen skrev han til Præsten Raumann, meddelte ham sin Beslutning og bad ham om Raad. — Indtil han fik dennes Svar, levede han i den fuldstændigste Ingerøgenhed kun i Umgang med Herren. Før han ventede det, fik han et Svar fra denne tro Ven, der optog hans Forsæt med inderlig Glæde og levende Deltagelse.

„Allerede dengang, da jeg først lærte Dem at kjende," skrev han, „da De endnu stod langt fra Herren, var jeg vis paa, at De engang maatte blive et Medskab i hans Haand! — uden at kjende ham, søgte De at leve efter hans Lov. Saa ledes var der alt dengang dog trængt en Dragelse fra Faderen til Sønnen ind i Deres Sjæl; thi der staar skrevet: „Der som Nogen vil gjøre hans Villie, da skal han erfare, om Lærdommen er af Gud, eller om jeg taler af mig selv." Lovit og priset være vor trofaste Frelser, der prægede sit Vidnesbyrd saa dybt i Deres Hjerte, at De ikke kunde modstaa Ham, men at Han vorede i Dem, medens De selv aftog."

Derpaa foreslog han Rudolf at træde ind i en Missionsstole, som han noie

kjendte. „Maasse", skrev han, „er dette Egenkærlighed af mig, jeg har nære Slægtninger i denne By, som jeg undertiden besøger, og da kunde jeg ogsaa se Dem der, dog tror jeg, at De ogsaa vil føle Dem vel der." Den første Grund var ogsaa tiltrækkende for Rudolf, og han gik gjerne over i ganske nye Forhold; han besluttede sig i en Fart og skrev til den ham betegnede Missionsforstander, og efterat have faaet det Svar, at han kunde indtræde der, saa snart han vilde, meddelte han sin Onkel det Hele. Han frygtede med Rette for, at denne høist ugerne vilde indvilge heri og vilde tage hans Afgjørelse som et Fingerpeg fra Gud, om han var kaldet til denne Gjerning eller ikke. Bistnok vilde det have været meget tungt for ham at træde tilbage nu, men kun de Ofre, som Herren selv vil have, ere ham velbehagelige, ikke de selvvalgte. Rydighed er den væsentligste og dog den rette Vej, og man tjener Gud bedst der, hvor man er henvist af Ham.

Den Aftenen paa den Dag, da Rudolf var færdig med alle indledende Skridt til sit nyvalgte Kald, begav han sig endelig til Frosken d. Beaufort. Det var næsten 14 Dage, siden han sidst besøgte hende, og hun maatte have savnet ham; ham forekom disse Dage som Aar, saa meget havde han oplevet i dem. Da hun rakte ham Haanden til Velkomst, sagde hun: „Du ser saa lys og klar ud, Rudolf, som om der var hændt dig noget meget godt."

„Det er der ogsaa," svarede han alvorligt, „mange Hindringer ere bortryddede i min Sjæl, det er atter gaadet „gjennem Korset til Lyset"."

Hun saa paa ham med straalende Mine. „Du maa fortælle mig det, naar du synes, at det er Tid."

„Ja, Tante! Charlotte, endnu vil jeg

ikke sige dig Noget, først naar jeg er ganske sikker i min Sag, vil jeg tale derom."

"Det er Ret, mit Barn; hvad Gud virker i Sjælen, maa man ikke strax betro selv sin bedste Ven. Der falder ellers let Nattefrost paa den spirende Sæd. Alt vort Eget maa bort, kun Jesu Vre skal være Maalet for al vor Tænken, Gjoren og Læden; man kan ikke være forsigtig nok, at ikke det rene Billede advisses. Det sker let ved utidig Tale om aandelige Erfaringer."

"Tror du, at Herren specielt kalder Nogen ved en pludselig Dragelse til en bestemt Virken, eller at Guds egen Tilboielighed kan stufte En, saa man indbilder sig at føle den."

"Begge Dele kan være Tilfældet, — Kjødet vildeleder jo desværre saa ofte Manden i os. Men den, der mener det alvorligt, ham vil der trofaste og sanddrue Gud ikke længe lade i Uklarhed."

"Det tror jeg ogsaa, naar man kun vil til Maalet paa den Vej, som Han anviser os."

"Det letteste er naturligtvis, naar vor Tilboielighed er den samme, som Guds Vilje; men jeg maa næsten kalde det en større Naade, naar denne strider mod vore naturlige Ønsker; thi det gjør os mere lig vor Frelser. Han har lært os Lydighed ved sin Lidelse, — det er ikke til at beskrive, hvilken Salighed der ligger deri, i den fuldstændige Af døen fra vor egen Tilboielighed; men hvem vilde vel ønske kun at prise Herren i Stilhed og i taalmodige Lidelser, hvormeget hellere vil ikke enhver naturlig Kristen gjøre dette ved store Gjerninger! Men jeg ved, hvilken usigelig Naade der ligger i denne Førelse, hvor godt det er at gaa lige i vor høilovede Jesu, det stille Døferlams, Fodspor. O, hvad det vil blive at se ham, som alt nu staar saa herlig

for os, uagtet vi ikke se ham!" Hendes store Dine straalende med en overjordiff Glans, da hun sagde dette — og der laa en Klarhed over de blege, udtærede Træk, hvori den evige Kjærlighed ligesom afspeilede sig.

Rudolf svarede ikke, men gjemte disse Ord i sit Hjerte. Noget senere sluttede han sit Besøg med som sædvanlig at forelæse en Salme og gif styrket og tvæget hjem.

Smidlertid havde hans Brev foraar- saget stor Bevægelse i Hellsdringen og overrasket hans Onkel paa en meget ubehagelig Maade. Hans Samtale med sin Kone om Rudolfs Fraværelse fra Brylluppet havde stemt ham mildere mod denne, hans gamle Kjærlighed til ham var atter vaqt, han haabede, at han for Eftertiden vilde vise sig værdigere til hans Tillid. Men denne Bestemmelse forekom ham saa eventyrlig, saa overilet, at Rudolf atter sank i hans gode Mening. Meget oprørt, med det aabne Brev i Haanden, opsogte han sin Kone, der tilligemed Hildegard sad i sit Bærelse og var beskæftiget med Haandarbeide.

"Læs dette Brev", sagde han, "og sig mig saa, om du endnu anser Rudolf for et fornuftigt Menneske."

Bekymret tog hun Brevet, men hendes Ansigt opklaredes, efterhaanden som hun læste. Da hun var færdig, sagde hun, idet hun venligt og fast saa paa sin Mand: "Efter menneskelig Opfatning er det neppe fornuftigt, men det er ganske vist Gud velbehageligt. Skulde dette ikke være Maalestøffen for vor Bedømmelse?"

"Nu lader du igjen din Følelse løbe af med dig, Amalia, og derfor kan du ikke dømme klart. Er det da ikke en forstruet Ide, en Ulykke, naar en saa begavet ung Mand, af saa god Familie som Rudolf, vil forlade sit Fædreland og sin Konges Tjeneste for at begrave

fine Talenter mellem Kaffer og Molukker, eller hvad de nu hede allesammen. Tror du ikke, at man kunde tjene Gud ligesaa godt her i Landet, som i Afrika, Asien og Australien?"

"Jo, kjære Otto, men jeg tror, at den, der føler Kald til denne Gjerning, bør følge det, det er Herren selv, der viser ham det, og med Rudolf er det visstelig saaledes."

"Jeg tror det Modsatte; — han handler ene og alene efter sin egen Villie og indbilder sig at gjøre noget overordentlig Godt. Rudolf har altid troet, at han var skabt til noget Overordentligt; da han nu ikke kan opnaa dette saa hurtigt, som han ønsker, og der kan være meget Andet, som har fordreiet Hovedet paa ham, saa kommer han paa den eventyrlige Ide at blive Missionær."

"Missionær?" udbrød Hildegard, som hidindtil havde hørt til i den største Spænding for at finde ud, hvad der egentlig taltes om, og hendes Ansigt straalede af en saa glad Begeistring, at hendes Fader forbauet saa paa hende.

"Du synes vel ogsaa, det er skjønt, Hildegard?"

"O, kjære Fader, hvad er vel skjønnere, end at hellige sig ganske til Herrens Tjeneste!"

Præsidenten taug og satte sig i Sofaen ved Siden af sin Kone. Efter en Pause sagde han alvorligt:

"Det synes, som om jeg med mine Anskuelser om Religionen ikke passer i Nutiden. Jeg har dog altid anstrengt mig for at opfylde Guds Bud og holdt Kristendommens Lære hellig, men dette Sværmeri, hvormed I nu tale om „Herren“, ikke mere om den „kjære Gud“ som man gjorde i min Tid, og ville forandre alle Forhold overensstemmende med Jeres Anskuelser, det kan jeg kun

betragte som Overdrivelse og forstaa det ikke."

"Min kjære Mand", svarede Fru von Helledringen, idet hun greb hans Haand, „netop saadan er det gaaet mig, indtil jeg mistede vor elskede Søn. Da sølte jeg med Et, at det Begreb, som jeg havde om den kjære Gud, ikke var tilstrækkeligt til at lindre min Sorg, at min Sjæl trængte til mere Erkjendelse og Visshed i Troessager. Ved Rudolfs Fortælling om vor kjære Barns sidste Dage, ved hans egne Hjerteserfaringer, hans Korrespondence med Præsten Raumann, de Bøger, som denne anbefalede ham, og som derved ogsaa kom i mine Hænder, faldt det ene Slør efter det andet fra mine Dine. I de lange, søvnløse Nætter og lidelsesfulde Dage har jeg mere og mere lært at kjende vor Frelser, Jesum Kristus, hans ufigelige Naade og Kjærlighed og min egen Syndensød. Se, Otto, just dette sidste Punkt har først givet mig Nøglen til Sandheden — saa længe jeg ikke kjendte dette, kunde jeg heller ikke forstaa Forløsningen. Jeg ved, at for et gammelt Menneſte, der fra Barndommen af er oppøjet med Agtelse for menneskelig Dyd hos sig selv, som hos Andre, bliver det meget vanskeligt at forstaa, at alt dette dog kun er Lapværk, og at alene Jesu Blod kan give os Retfærdighed, men desto mere føler man tilsidst den forbarmende Naade, der fører os derhen, dels ad torne-fulde Veie. Saaledes har ogsaa Korset lært mig at kjende min Forløser, og nu ved jeg ogsaa, hvormeget sødere det er at sige: „Min Herre og min Gud“, end kun at tale om den fjerne, almægtige Gud i Himlen."

"Men, kjære Hustru, i Grunden er dog dette det samme, som du før har troet, og jeg ogsaa tror, blot at du med din dybe, bløde Følelse lettere kan gribe

det, end jeg, der er en mere kold Natur. Jeg ved jo dog, at vi alle ere Syndere, at Kristus er kommen til Verden for at forløse os, at Troen paa ham gjør salig; alt dette er jo intet Nyt for mig og er mit Haab, ligesaa vel som dit."

"Du ved det, Otto, din Forstand har fattet det, men det er alligevel ikke blevet dit Hjertes Eiendom, ikke dit Livs Haab. Det kan kun den Hellig Aand virke i dig, og han vil lære dig det, som han har vist mig det, derom er jeg overbevist."

Hun talte bevæget, og hendes Dine Aarsalede, hendes Rinder farvedes af en stærkere Rødme, den fine Haand laa kold i hans. Han saa paa hende, i dette Dieblik for den Tanke gjennem ham, om han ogsaa skulde miste hende, om hun nu viste ham Veien til den Trost, som han da vilde behøve. Dette stemte ham blødt; han reiste sig.

"For din Skyld, Amalia, vil jeg skrive til Rudolf, at jeg ikke lægger ham Hindringer i Veien. Han faar gjøre, hvad han synes er Ret; men tro mig, det koster mig meget. Det ene Haab efter det andet glipper, det er nedslaaende. Hvor jeg engang glædede mig over vore to Drenges gode Evner og hurtige Fremskridt, hvor jeg var stolt af engang at kunne bringe Kongen saadanne dygtige unge Folk til Statstjenesten, og hvilke herlige Planer jeg lagde for deres Fremtid. Og hvad er der blevet deraf? Den ene, den fjæreste, ligger allerede et Aar i Graven, og den anden, hvis egen Forseelse har gjort ham fremmed for Faderhuset, drager ud i Verden, hvor han er saagdsomt tabt for sit Fædreland og for os. Har jeg da ikke Ret til kaldte dette en Misfæ?"

"Jo, min elskede Otto — det er meget tungt for dig, for os alle, maaske mest for dig. Men hvad vi miste her,

gjenfinde vi i Herlighed histoppe; vore Børn vise os alle Veien derhen."

"Du er min bedste Trost, min kjære Hustru; naar kun du bliver hos mig!"

Han sagde dette med koldt Stemme og forlod hurtig Bærelset. Fru von Helledringens Dine stode fulde af Taarer.

"Hildegard," sagde hun, "naar Fader skriver til Rudolf, saa maa du læggenogle Linjer indeni i mit Navn og bede ham, at han maa komme hertil, før han tiltræder sin Reise. Nu er det Tiden, at Fader og han se hinanden igjen."

Saaledes var da Sagen afgjort for Rudolf, — hans Dufels Brev gav ham Frihed til at slaa ind paa den Vej, han ønskede. Bistnok voxede der mange Torne paa den; thi han kunde læse mellem Fingjerne, hvor tungt det faldt hans Pleiefader at give sit Saintryk, og at denne tillagde ham ganske andre Beveeggrunde, end de, der havde drevet ham dertil — dem kunde han ikke forstaa. Dette var en bitter, skjont ikke usorudsset Erfaring. Men han overrændt sig let i dette Dieblik, han vilde jo lade Alt bag sig: Fader, Moder, Hjem, Venstab, for ganske at hengive sig til sin Herres Tjeneste, — han havde den faste Overbevisning, at dette var hans bestemte Kald, som han var bleven ført til ad Korsets Vej, han greb det med hele sin livlige og kraftige Naturs Begjærstring og Energi. Ethvert Mærke, hvormed Trængsel og Tvivl havde ompundet den, var forpundet af hans Sjæl, — hans Vej og hans Fremtid laa klart for ham, — klart og lys; thi han vilde ikke leve mere for sig selv, kun for Jesu Gode.

Han besluttede at træde ind i det nye Liv med det nye Aar, og som sædvanlig tilbringe Julen i Helledringen. I denne Heitid, da hans Familie stærkest vilde søle Samnet af deres Kjære, passede hans Besøg, bedst. Han søgte at bringe sine

hidtilsværende Studier til en Afslutning og opløste sine Forhold i Berlin. Det vakte uhyre Forbavelse blandt hans Bekjendte, da de hørte hans Hensigt. Flere af hans Medstuderende spottede derover og smilede medlidende ad ham; der var endog saa dem, der som om de ikke kjendte ham mere, — men langt fra at skade ham, forøgede det snarere hans Frelighed at bære denne lille Tort for Kristi Skyld. Von Hofen hørte ikke til de Sidste; vel blev han grænseløst forundret, da man fortalte ham Rudolfs eventyrlige Ide, at ville blive Missionær, og for han fik det bekræftet, havde han forsvaret ham, idet han erklærede, at det var en Umulighed, at Rudolf med sin gode Forstand kunde falde paa Saadant, men han traf sig ikke tilbage fra ham. Han disputerede gjerne med ham og søgte at ærgre ham med bidende Bemærkninger; men da dette ikke hjalp, og han saa, at han traf det korteste Straa, saa gik han, men kun for at komme snart igjen og begynde paant.

„Dersom jeg havde hørt“, sagde han til Rudolf kort for hans Afreise, „at De var bleven Minister hos Dronning Romare, saa havde jeg taget det roligt og troet, at det var sandt; thi De har altid forekommet mig at være udseet til en ganske ualmindelig høi Stilling, og De har altid talt, som om De havde fundet de Bises Sten. Men at blive Missionær, noget saa Objurt, som vi neppe nogenstinde have hørt nævne, — tag mig det ikke ilde op, det er, som om De var gaaet over fra Pegasus og havde sat Dem paa et Ujel.“

Rudolf smilede. „Jeg kan forstaa, at det forekommer Dem saaledes; men dersom De kjendte den Herre Jesus, saa vilde De forstaa, at den laveste Tjeneste i hans Rige er herligere end en Kongethrone. At finde ham — det er de Vi-

ses Sten — vistnok har de forkastet dette og gjør det fremdeles, men dog er det den Hjørneste, hvorpaa Kirken er bygget, og den faste Grund for vore Sjæles Salighed.“

„Naar blot ikke de Bises Sten saa saa almindelig ud“, sagde von Hofen, dog i en mindre ironisk Tone end sædvanligt, fordi Rudolf uvilkaarligt imponerede ham, „naar den blot havde noget mere Tiltrækkende for Folk som mig; man vil dog ikke helt igjennem leve med de ensfoldige, udannede Folk, der hovedsagelig synes at finde den.“

„Det, som Verden foragter, er Gud velbehageligt“. Von Hofen reiste sig. „Hust paa“, sagde han, „at jeg ikke hører til Deres elstede Gottentotter, eller Kaffe, for hvem De vil præke. I dette Punkt har jeg mine bestemte Ansættelser, som jeg ikke vil forandre.“

„Forhaabentlig lærer De det, som jeg har lært det“, raabte Rudolf efter von Hofen, der med en let Hilsen forlod Værelset.

Den Glæde, hvormed Tante Charlotte optog denne hans Beslutning, var meget oplivende for Rudolf. Hendes Ansigt straaede næsten forklaret, hendes Hænder foldede sig uvilkaarligt til inderlig Tak til Herren, og hendes første Ord i den Anledning var at love og takke Gud. „O, hvilken vidunderlig Naade“, sagde hun, „at min søge Von er blevet saaledes hørt! — At Herren har kaldet dig, den sidste i vor Familie, til den Naade at træde i hans Tjeneste, og givet dig det samme Sindelag, som dine Forfædre, der ofrede Fædreland og Arv for hans Navns Skyld. Hvor herligt opfylder Han sine Forjættelser.“

Hun overvældede ham med Betsignelser og Ønster, der vare saameget inderligere, da hun ikke troede at skulle gjenfe

ham mere i dette Liv ; thi hun følte, at hendes Dage vare talte.

„Men hist oppe, Rudolf ; o, hvilken Fryd, naar jeg modtager dig der, naar du, som en tro Arbejder i din Herres Vingaard, gaar ind til hans Glæde.“

Rudolf var alvorlig og stille, men freidig, under sit Ophold i Hellsdringen. Smerten havde tabt sin Braad for ham, og Andres Mis kjendelse og Ringeagt sin Bitterhed. Skjønt Præsidenten var overbevist om, at han noie kjendte de Bevægrunde, der havde ledet hans Nevs til dette Skridt, saa indgjød de ham dog Agtelse, og om end Splittelsen mellem dem var for dyb til at kunne blive udfyldt saa hurtigt, saa søgte dog Rudolf ved den mest hensynsfulde Opførsel mod sin Bleiefader at gjenoprette det gamle Forhold, idetmindste i det Ydre. Han helligede sig næsten ganske til sin Onkel og Tante, hvis Raad og Støtte han var i alle aandelige Ting ; — han kom derfor mindre sammen med Hildegard, men naar dette skede, og de vare alene, var der altid et meget inderligt og fortroligt Forhold mellem dem. Kun følte hun sig næsten formeget imponeret af den aandelige Hvide, som hun syntes, at han havde naaet, og hendes gamle Undseelse gjorde hende taus overfor ham.

Da han reiste, og hun fra Volden saa Vognen forsvinde i Landsbygaden, gjorde hun sig selv Bebrejdelser derfor — hun kunde havt meget større Udbytte af dette Samvær ! Og nu følte hun sig dobbelt ensom. I de sidste Ugers bevægede Liv havde denne Følelse ikke været saa stærkt fremtrædende. Det vinterlige Dde omkring hende forogede den ogsaa. Træerne vare nøgne, Markerne bare, et tykt Snelag begravede al deres Skjønhed.

Huset var ogsaa saa tomt, og Hjertet var sorgfuldt og ensomt ! Og dog troede hun, at hendes Natur, med dens Afhængighed af Andre, dens Trang til at elske og blive elsket, just trængte til dem, der var tagne fra hende ! — Før havde Gerhardt været hendes Støtte i aandelige Ting, Mathilde i de ydre. Hun havde gjerne ladet sig lede og beherske af dem ; hun kunde ikke finde sig i sin nuværende selvstændige Stilling. Hvor gjerne havde hun erstattet Faderen den tro Medhjælper i hans Arbejde, som han bestandig saaned i Mathilde, men hun manglede Mod til at tilbyde sig, hun frygtede for, at hun ikke kunde tilfredsstille ham. Hun var vistnok en Støtte for sin Moder, men hun ønskede dog, at hun kunde være munter og livlig for at adsprede hende. Hendes Hjerte var tungt ; saa længe hun havde nogen Anden at trøste, følte hun mindre sin egen Smerte ; men nu, da hun var saameget henvist til sig selv, blev den langt mere følelig. Og saa for hende syntes just den Dei, der laa for hende, vanskeligst : At være stille og holde ud i Taalmodighed, — og dog har det saa store Forjættelser. Til disse kamrede hun sig med hele sit Hjerte.

„Gud skal Alting mage,
Som mig alle Dage
Favner i sit Skjød, —
Han, som mig udvalgte
Og blandt Sine talte,
Førend jeg blev fød, —
Han, som ved saa god Bested
Udi Livet og i Døden,
Hvad jeg har fornøden“

lynger en from Digter, og Skriften siger :
„Bed at være stille og haabe, blive I stærke.“ (Fortf.)

Aften sang.

(Indsendt).

Nu er det Kveld,
 Og du, min Sjæl,
 Du maa til ham dig vende,
 Som idag al Nød og Nag
 Vilde fra dig vende.

Jeg takker dig
 Ket inderlig,
 Min Gud og Fader kjære,
 At du naadig vilde mig
 Min Bessjærmer være.

Tænkte jeg paa
 Selv at formaa
 Mig nogen Tid bevare,
 O, jeg maatte plat forgaa
 I saa stor en Fare.

Min Synd, o Gud,
 Mod dine Bud
 Er stor, jeg kan ei negte;
 For min Udyd, Synd og Last
 Maa jeg plat forsmægte.

O Jesu, du,
 Kom mig ihu,
 Hjælp mig af Syndens Fare,
 Lad mig Naade hos dig faa.
 Du mig vel bevare.

Jesu, min Trost,
 Mit Liv og Lyst,
 Min Glæde, Fred og Gæde,
 Hjælp, jeg her og hiiset maa
 Ewig salig være.

Bliv du, min Støt,
 I denne Nat
 Hos mig og alle Mine,
 Fred nu om os med din Magt,
 Lad os være dine.

Fra Madagaskar.

Om en længe forberedt Reform i den madagaskiske Statsstyrelse skriver Pastor D a h l e fra Antananarivo den 6te April d. A. : — „Premierministeren (den regjerende Dronnings Egtefælle) er principielt en Ven af gavnlige Reforme og forsigtige Fremskridt. Dette har han ved flere Leiligheder vist. Det skyldes vistnok væsentlig ham, at det officielle Hedenstab med alle dets Ordalier og anden Overtro fik Keisepas; det er for en ikke ringe Del ved hans Indflydelse, at Skolerne har ruffet saa langt frem som nu er Tilfældet; det var ham, som fik affstafet den fordærvelige Ustift, at næsten al Landets Ungdom udførte et Slags Hovertjeneste hos Stormændene; det var ham, som fik ordnet Militærtjenesten saaledes, at alle gamle Soldater fik Hjemlov, og at for Estertiden alle nye kun skal tjene 5 Aar, og at altsaa høert Aar de udsjente affediges og nye udfskrives. Og det var endelig ham, som fik sat igjennem, at alle fra Afrika imod Overenskomsten med England indsmuglede Slaver skulde frigives. Havde han været det for Folket, vilde han uden Tvivl ogsaa søgt at faa „Hus-slaveriet“ (Livegenskabet) ophævet, da han forlængst har erklæret, at han indser, det er til Skade for Landet. Vi skylder vistnok ogsaa væsentlig ham, at den Bestemmelse blev truffen, at ingen Menighedsforstander og ingen Lærer eller Elev ved vore Skoler skal tages til Soldat. Det tør ogsaa hælde, at det væsentlig skyldes hans Kløgskab og Moderation, at Forholdet til fremmede Magter, der undertiden har truet med at blive temmelig spændt (navnlig Forholdet til Frankrige), dog aldrig har udviklet sig til alvorlige Konflikter, og at de Fremmede i Landet aldrig har lidt nogen alvorligere Overlast.

Imidlertid har Premierministeren selv følt, at det var uheldigt, at al Regjeringens Byrde og Ansvar skulde hvile paa ham alene, som hidtil har været Tilfældet. Dels kunde han jo selvfølgelig ikke magte at skjotte det Hele, og dels vilde jo Landet under saadanne Omstændigheder være særdeles ilde stillet, om han skulde falde bort. Han har derfor i det Sidste arbejdet meget paa at faa indført en mere ordnet Administration med ansvarlige Ministre for hver Forretningsgren. Det er nu over et Aar siden han bragte denne Sag paa Bane i „Parlamentet“ (det af alle høiere Officerer i Hovedstaden bestaaende Raad). Omtrent samtidig forkyndtes det ogsaa som Dronningens Villie, at almindelig Skolepligt skulde indføres. Imidlertid stødte den praktiske Gjennemførelse paa Banskkeligheder. Det indsaes ogsaa snart, at den forandrede Administration vilde nødvendiggjøre en hel Del mere i det specielle gaaende Lovparagrafer. Derfor har det Hele hvilet indtil nu. Først den 29de Marts d. A. sammentaltes Dronningen Folket paa Andohalo (Torvet midt i Byen) for at forkynde dem den nye Administrationsorden med tilhørende Love, ialt over 300 §§. Da denne Lovsamling ogsaa har optaget i sig det Vigtigste af de ældre Love, kan den betegnes som Rigets egentlige „Lovbog“ fortiden. Den værger sig dog mod den „Misforstaaelse“ at skulle betragtes som fuldstændigt ibet den henviser til uftreene „Betrægtter“, som fremdeles skal staa ved Magt.

Det vil efter dette lettelig indsees, at den 29de Marts d. A. var en overmaade vigtig Mærkedag i Madagaskars Historie, et bekæmt Tidspunkt til at skaffe os et Overblik over Rigets jo-

ciale og politiske Tilstand for Diebliffet, hvorfor vi skal dvæle lidt udførligere ved denne Dags Begivenheder.

Allerede Aftenen iforveien havde en efter Landets Forholde temmelig storartet Kanonsalut forkyndt os, at noget Usædvanligt stod for Døren. Tidlig om Morgen den Dag, Rabaren (d. e. den offentlige Kundgjørelse af Loven) skulde holdes, modtog vi fra „Statssekretæren for udenlandske Anliggender“ en Indbydelse til at overvære den, og Kl. 9 Form. begav vi os afsted. Andohalo var ganske paffet af Mennefter og Trængselen overmaade stor. Alle tilstødende Gader, Gaardspladse, Huse og Verandaer vrimlede af Tilskuere, af hvilke mange uden Tvivl kom baade for at se og for at sees, som Digteren sagde om Damerne i Rom. Naavnlig kunde den pyntelystne Ungdom ikke lade en saadan Anledning til at faa vise frem sin bedste Stads gaa ubenyttet hen. De smaa Altaner, med hvilke de fleste Huse her er forsynede paa Facaden, var saa overfyldte, at en af dem brast i det ene Hjørne, og en hel Del Mennefter styrte ned paa den ligeledes overfyldte Gaardsplads. Det maa næsten ansees som et Under, at kun en Enkelt kom til alvorligere Skade.

Omtrent Kl. 10 ankom Dronningen og Premierministeren, ledsaget af de øverste Stormænd og en hel Del Hofdamer i straalende Silkefjoler. Disse sidste udgjorde naturligvis Dronningens „tjenstgjørende Følge“. Dronningen bar en smuk Guldkrone paa Hovedet og havde et Guldspir i Haanden. Hendes Dragt var af guldbroderet Silke; Kjølen havde et ganske fyrstelig langt Slæb, der bares af et Par af Stormændene. Saasnart hun var steget af sin Palankin, førtes hun af Premierministeren op paa en midt paa Pladsen opreist Forhoiuing

af Lommerverk, hvor hun indtog sit Sæde under en Thronhimmel, der oprindelig var arbejdet til hendes Kroningsdag, og dengang som nu bar en bibelsk Indskrift i Guldbogstaver („Være være Gud i det høieste, Fred paa Jorden og blandt Menneftene en Velbehagelighed,,). Ved hendes Side stod et lidet Bord, hvorpaa der laa en stor engelsk Bibel i Guldsnit. Rundt hende tog Hofdamerne, de høieste Stormænd og den amerikanske Konsul, der tilfældigvis opholdt sig her, Plads. Alle andre Europæere havde faaet anvist en Plads paa den nordre Side af den folketomme lille Plads lige foran Dronningen.

Efterat Folket havde hilset paa Dronningen, og denne havde svaret med nogle Ord til Folket, forkyndte Premierministeren, hvad der skulde foregaa, hvorpaa Dronningen oplæste Indledningsordene til den Lov, som nu skulde forkyndes, hvorpaa Loven, der var trykt og smukt indbunden, til videre Oplæsning overleveredes til en ung Mand, der var særdeles velstiftet til at udføre denne Forretning; thi foruden i de engelske Skoler at have lært at læse ypperligt havde han tillige som Auktionarius hos de Handlende her (disse holde nemlig oftere Auktion over forliggede Varer) saaledes øvet sin Stemme og styrket sine Lunger, at han uden Tvivl vilde kunnet optræde som en værdig Kammerat af den gamle Kløffer, om hvem Sagnet fortæller, at han „fang, saa det hørtos gennem syv Prestegjeld“, eller hin værdige Degn hos Holberg, der „tog Troen“ fra alle sine Medsangere. Men der skal sandelig ogsaa et stærkt Bryst og en udmærket Stemme til for paa aaben Mark under en tropisk Sol at kunne oplæse noget over 70 Ottavsider (300 Lovparagrafer) i et Træk, tilstrækkelig høit til

at kunne høres af ca. 100,000 Mennesker! Men han klarede det ganske udmærket. Kun for nogle Diebliske maatte han afsløses af en anden for at kunne faa tørre Sveden af Panden og puste ud en Smule. Folket hørte ret opmærksomt paa Oplæsningen. En større Del af Forsamlingen bestod af Folkets Ledere, som fra Imerina og Nordbetsileo var kaldte herop for denne Anledning. (De fjernere liggende Provindser gjaldt en stor Del af Loven ikke, eller ialfald kun med Modifikationer). Naar der blev en Smule Uro, lod man Musikten spille op. Desuden havde vi en Rigdom af Kanonsalut, saavel ved Dronningens Ankomst og Bortgang som ved Oplæsningen af de mere betydningsfulde og omfattende Steder i Loven. Det sidste Slags Salut besørge des mestendels af en Magasintanon, der var placeret lige i Nærheden, og affyrede hele 36 Stue mellem hver Gang, den ladedes. Uheldigvis blev det dog snart forbi med Patronerne til denne.

Efter Rabaren holdt saavel Premierministeren som de fleste Stormænd længere Taler til Dronningen, i hvilke de forsvarede hende om sin Loyalitet og sin Villighed til at efterleve de nye Love, til Tegn og Pant paa hvilket gode Forsæt de da efter Landets Skik bragte hende Hafina (1 Dollar). Premierministeren takkede Gud, som havde indgivet hendes Majestæt den Tanke at give saadanne Love, ligesom ogsaa han havde skjænket hende Riget; thi hun havde det ikke fra sig selv og var ikke ved egen Kraft og Visdom bleven til den, hun var. Dette var nu overmaade vakkert, — kun at det var en offentlig Hemmelighed for Enhver, at det Hele var udgaaet fra Premierministeren og ikke fra Dronningen, der kun er et Navn og et Legetoi; thi ingensteds er det sandere end her, at den regjerende

og den, som regjerer, er to ganske forskellige Personer.

Blandt Talerne var de saakaldte Borgerhøvdinger (civile Stormænd) fra Landet nu som altid de mest morsomme; thi disse fremtræde endnu ganske i den gamle Stil: kaste sin Lamba, omgjorde sine Lænder og springe frem og tilbage under Rabaren (Talen), som om det gjaldt at trampe Jorden haard og skræmme Livet af Omgivelsene, gestikulere og straaale, saa det har god Skik. De mere dannede ler og more sig kostelig over deres Grimaser, omtrent som Bergens Gadegutter over en druffen Strik. Enhver Taler fremstillede sig gjerne som Talsmand for en hel Flok af Standsfæller, i hvis Epidse han stod, og som da i Mængde opstillede sig hos ham, medens han talte. Man kan saaledes ved en sliq Anledning faa mønstre de forskellige Korporationer og Slægter i Landet, med deres indflydelsesrige Mænd.

De Stormænd, som ved den oplæste Lov indfattes i vigtige Stillinger i Riget, traadte frem for Dronningen og bukkede, idet deres Navne oplæstes. Vi Europæere gav ikke Hafina og holdt saaledes heller ingen Tale til hendes Majestæt. Dette skede med Flid, da flere §§ i Loven forekom os at være af en noget tvivlsom Karakter, saa vi ansaa det sikrest ikke at have Noget med det Hele at gjøre. Ved at give Hafina vilde vi paa en Maade allerede faktisk tilkjendegivet et vist Bifald, og vi kunde desuden vanskeligt have holdt nogen Tale til Dronningen uden at takke hende for, hvad hun havde gjort, og dette vilde atter indesluttet et Bifald. Londonermissionærerne, der som Repræsentanter for det Selskab, som længst har virket her i Landet og i enhver Henseende er mest indflydelsesrigt, pleier gjerne at træde frem først, naar Hafina

skal gives, men havde denne Gang fundet det klogeſt at lade det være. Antagelig havde de gennem ſin Bogtrykker, hos hvem Loven var bleven trykt, paa Forhaand faaet et Bink om, hvad den indeholdt, og havde af Hensyn dertil beſluttet at holde ſig tilbage, hvis det paa nogen Maade kunde lade ſig gjøre uden Anſtød, og da Trængſelen var ſtor, var det ikke ſaa vanſkeligt at undgaa at ſtikke ſig frem. Alle andre, ſelv Jeſuiterne, fulgte deres Exempel.

Stemningen blandt Folket var ikke juſt meget „animeret“, ſnarere adſtillig trykkt; og det var kun med temmelig lav Stemme og næſten nolende man — da Premierministeren eſter at have udoikket, hvorledes Loven ſkulde beſolges og oftere æſkede deres Mening ved eſter Sædvane at ſpørge, om det ikke forholdt ſig ſaa — ſvarede med det ſædvanlige: Jo, juſt ſaa! Dels var man vel ikke lidet for- tumlet af alle diſſe nye Love og kanſte en Smule bekymret for Fremtiden, og dels var vel de fleſte baade trætte, tørſtige og ſultne. Iſafald var dette ſidſte Til-

fældet med os Europæere. De fleſte af os havde dog ſelv medbragt Stole, og enkelte af vore engelſke Naboer havde ogſaa forſhnet ſine Lommer ſaa vel med Jødemidler, at ogſaa Munden kunde ſaa noget at beſtjæftige ſig med, medens Dret lyttede og Anden overveiede.

Førſt Kl. henimod 4½ var hele Handlingen tilende. Dronningen talte nu ſelv nogle moderlige Slutningsord til Folket, takkede dem for deres Kjærlighed og formanede dem til at holde Lovene, tilſoiende den ſædvanlige Forſikring, at hun var en Dronning, ſom aldrig ſtufede hverken i Kofter eller Truſler. Endelig formanede Premierministeren Folket til at kjøbe og holde Loven, hvorhos han tillige gjorde opmærksom paa, at der var ſat en Friſt af en Maaned, inden hvilket de, ſom rammes af den nye Lovs Straffebeſtemmelſer mod allehaande Bedrag og Volds handlinger, kunde ſaa bragt ſine Sager i Orden paa en lempelig Maade, hvad han da formanede dem til at gjøre, idet han opløſte Forſamlingen. (Norſt Miſſions Tidende).

Hvorledes Heſtens Dine beſtadiges.

Man har gjort den Jagttagelſe, at af alle Huſdyr er det Heſten, ſom er meſt plaget af Dienſtygdomme. Nogle af diſſe er arvelige og opſtaa af ukjendte Aarsager, andre — og diſſe er ofteſt forekommende — er ikke medfødt, og deres Oprindelſe kan lettelig paaviſes. Til de almindeligſte Aarsager høre: at Staldene er for mørke, at man bruger Skyg - Rap- per, at Hæffene er for høie, og at der er Ammoniak-Dunſter i Baafene. Stjont Heſtens Die er vel ſtiffet til at ſe om Natten, er den dog ikke et Natdyr, og

derfor ſkulde Stalden være ſaaledes indrettet, at Dagslyſet kunde have fri Adgang til den. En ſvagt opløſt Stald udsætter Heſten for pludſelig Forandring fra Luſtmørke til det klare Dagslys, hvilket nødvendigviſ maa ſvække Synet. Derſom Binduerne er ſatte paa den ene eller anden Side af Baafen, vil Heſtens Hoved helſt vendes did, hvorfra Lyſet kommer; det ene Die vil være mere i Skyggen end det andet, og ſølgelig vil begge Dine anſtrænges ved at udsættes for en forſtjellig Grad af Lys. Derſom

Binduet er lige foran Baasen, slaar det klare Lys Hesten lige i Dinene med en blendende Virkning, som er meget skadelig. Maaſke den bedste Maade at oplyse Stalde paa er ved Hjælp af et Bindue i Taget eller tæt oppe under Loftet.

Meget er bleven sagt imod Skyg-Lapper; dog bruges de fremdeles i stor Udstrækning. Dersom Hestens Dine ligesom Menneſtets vendte fremad, kunde Skyg-Lapperne vise sig ubehagelige, ſjont ikke ſkadelige. Synsvidden er hos Hesten meget større end hos Menneſket; naar man indſtrænker denne Synsvidde og kun lader den ſaa den unaturlige Retning fremad, blive Diemusflerne overanstrengte, og deres Styrke ſvækket. Er det ikke rimeligt at antage, at den frygtſomme, nervøse Hest, som farer ſammen ved ethvert uſædvanligt Syn eller enhver uventet Lyd, vilde ſaa ſtorre Driftighed, dersom den fik Lov til at ſe Alt, ſom var at ſe, end ved en pinlig Anſtrengelſe af Dinene for at ſe frygtelige Ting lige bagenfor Skyg-Lapperne? — Den Stilling, en Hests Hoved maa indtage, naar den æder af en hoi Hæk, giver den bedste Anledning for Avner og andet ſkadeligt Stof fra Høet at falde ned i dens Dine. Den største Skade, ſom i Regelen opſtaar paa denne Maade, bevirkes ved Aſe = Skjæg (Enerper). De ſkarpe ſmaa Hager eller Braadde paa diſe fæſte ſig ſaaledes til Diet, at Vandet fra Taareſjertelen ikke formaar at vafte dem bort; Betændelſe indtræder, og

endog den meſt ſjønſomme Behandling vil ikke altid kunne redde Diet. Enhver ſjender viſtnot Følgerne af at lugte paa Bedſtemoders Flaſke med Hjortetaſfalt eller Lugtesalt—hvilket kun er Ammoniak under andre Navne—og kan foreſtille ſig, hvor uudholdelig en forfat Paavirkning af diſe Dunſter vilde være. Naturligviſ vilde Ammoniak-Dunſterne, ſom opſtige i en endog meget ſlet renlighedt Stald, ikke være ſaa fortættede ſom Salt-dunſterne; dog er de tilſtrækkelig stærke til alvorligt at ſkade Hestens ſøſomme og ſint dannede Die. Velbyggede Gulve, god Indretning og Renlighed er ſikre Midler mod denne Fiende.

Her maa vi ogſaa tale lidt om Svøben. Af alle Marſager til Blindhed hos vore ædle, lærvillige, nyttige Venner, Heſtene, er der ingen, der ſaa ſkarpt minder os om vor Uværdighed til at eie ſaadanne Dyr ſom, naar den foraarſages ved Brug af Svøben. Ingen Undſkyldning kan gjøres for Hændelſer af dette Slags, enten de ſter i kaad Eiggylbighed eller gruſomt og med Henſigt. Man bør aldrig med Svøben ſlaa efter Hestens Dine; i det Hele ſkulde Svøben bruges med Forſtand og ikke til Unytte eller ſaa henſynsløſt og u vittigt, ſom ofte ſees at være Tilfældet. Staffels Dyr! Maaſke ſaar de helſt nogle extra Drag, naar Hjøreren kommer direkte fra Saloon-Keeperen og er i godt Humør (in high spirits)!

(Efter et amerikant Blad).

Pjaltestabets i Köln. Dyder tilsalgs*).

Vi var i Köln. Inden jeg tager Afsted med den mærkværdige Domkirke der, maa jeg omtale et Par Træt af Katholicismen. Ved Tanken paa den katholske Kirke fremstiller sig altid for mig i livlige Farver Billedet af en Skare Andægtige, der i Kölns Domkirke paa bare Stengulvet laa paa Knæ hin graaskolde Morgen foran et meget kostbart Stab indeholdende — Pjalter. Ja, i bogstaaelig Forstand var der intet Andet i Stabet end Pjalter. Men de arme Menneſter, som laa foran Stabet, stuede med den dybeste Andagt og Erhødighed op til disse Pjalter, knugende sine Hænder sammen og bevægende sin Mund til brændende Bønner. Hvad var vel disse Pjalter? Vist vare de Levninger af Klæder, som en eller flere Helgener havde baaret, medens de levede. Hvilken Kraft til Salighed kunde vel findes i disse Pjalter? Formodentlig havde vel Helgenernes gode Gjerninger og Andagt fæstet sig til disse Pjalter, og nu vilde de arme Menneſter have dem til Midlere hos Gud, nu grundede de sin Bøn paa dem, nu mente de sig at være velbehagelige og takkelige for Gud for disse Pjalter's Skyld, nu troede de, at disse Pjalter skulde forvist føre dem til Himlen.

Træffende har en fransk Forfatter sagt, at Katholicismen gjør Menneſtet enten til en Sværmer eller til en Fritænker. Hvad skulde man vel tænke om disse arme Menneſter, som hviæde Knæ for Pjalterne, Andet, end at de alle tilhobe vare Sværmere, og at de, naar de engang vaagnede af sin Forvildelse, skulde til Gjengjæld med Foragt forkaste al Religion som Bedrageri og blive grove Fri-

tænkere og Bespottere? I Sandhed, ligesaa pjaltede som disse mølede Klæder, ligesaa pjaltede og udelige vare de Helgener's gode Gjerninger og Fortjænester, som engang havde baaret disse Klæder. Her gjælder det, om nogenfinde, hvad Esaias siger: „Men vi vare Alle som de Urene, og alle vore Retfærdigheder som et besmittet Klæde, og vi faldt Alle af som et Blad, og vor Misgjerning fører os bort som et Veir“ (Es. 64, 5.). Men se, saa gaar det, naar man bortkaster Kristi fuldkomne Retfærdigheds Klædning, da maa man til Straf saa stole paa og trøste sig ved sine egne eller andre Menneſters gode Gjerninger, hvilke ere ene og alene Pjalter.

Du er færdig til at le ad Katholikerne, som ligge paa Knæ foran et Pjaltestab, men hvad vil du sige om de nye Hellighedsprædikanter i vor Tid, der forkaste Læren om Forsoningen, som skede i Kristi Død, og haanle ad Læren om Kristi Retfærdigheds Tilegnelse? Disse, der saaledes foragte Kristi Retfærdighed, som er færdig og fuldkommen for alle Menneſter, prædike nu blot om den Retfærdighed, som saa smaat skal fuldbyrdes indeni os. De lære, at Forsoningen sker saa lidt efter lidt; de bøie Knæ for sit Hjertes Pjaltestab og tilbøde med Beundring den Retfærdighed, som er bleven færdiggjort derinde. Men denne indvortes Helliggjørelse og Retfærdighed, som er en Naades Gjerning af Gud, da de ere Frugter af Kristi os tilregne og af os i Troen annammede Retfærdighed, er blot en Samling af Pjalter, naar de af bedragne Menneſter ophøies til Salighedsgrund. Saaledes ere og de ny-

*) Af e. Retseberetning „Hilsen fra det Fjerne“ af D. D. Oberst fra Svensk i Pastor Rasmussen's Opbyggelsesblad, 4de Aargang Side 307 flg.

modens Lærere, som forfaste Kristi engang for alle skede Forsoning og foragte Kristi tilregnede Retfærdighed samt tale vidt og bredt om, at Forsoningen og Retfærdiggjørelsen sker i vore Hjerter, ikke et Gran bedre end de uvidende Katholiker, som i Kölns Domkirke ligge paa Knae foran Pjaltestabet. Ja, disse Katholiker vide ikke bedre, men vore affaldne Protestanter vide bedre, og skulde derfor faa des haardere Dom at bære, fordi de sønderrive Kristi fuldkomne Retfærdigheds Kjortel og Klædning og tage Klude deraf og sammenfy dem med Klude af den Retfærdighed, der er tilvoirket i vore Hjerter, og saaledes udruste arme Syndere til at kunde fremtræde for en hellig Gud. I Sandhed, der bliver en daarlig Bryllupsklædning af saadanne sammengrafsede Klude af ulige Farve, af slettere og bedre Tøi. De maa nu hede Profesorer, Doktorer, Lektorer eller hvadsombest, lad dem og være ulærde Snakfere uden Titler: de er dog ingen Tiltro værd, saalænge de ville narre arme Syndere med — Pjalter. Med alle mulige stiffe Kneb forsøge de at forvrænge og bortforklare den gamle ægte apostoliske og protestantiske Lære om Forsoningen og Retfærdiggjørelsen; med al Magt pukke de paa, at Bibelen ei lærer, at Kristi Retfærdighed tilregnes Syndere, med Filosofi og saafængt Bedrageri søge de at tvinge Skriften til at lære, at Forsoningen ei er steet engang for Alle.

Man undskyld, at jeg har saa liden Agtelse for lærde Folk og endog for ustuderede selobestaltede Straalhalse. Mit Hjerter opføres dybt, naar jeg tænker paa, at den eneste Grund, hvorpaa Syndere kunne staa fast i Tidens og Dødens Storme, med smidige og listige Ord undergraves hos dem, for hvem Kristus har lidt Døen. Apostelen har sagt: „Fordærv ikke med din Nad den, som Kristus

har lidt Døden for.“ Ligesaa maa man sige: „Fordærv ikke med din Kunst, din Talegave, den, som Kristus har kjøbt med sit Blod.“ Min Ven, lad os handle ærligt med arme Syndere. Tilbyder jeg en fortabt og fordomt Synder den Forsoning, som er fuldkommet af Kristus, den Retfærdighed, som fuldragtes af Kristus, og som han skjenker og tilregner, da ved jeg, at den arme Sjæl har en Retfærdighed, som evigt gjælder, en Bryllupsklædning, som ikke har Plet eller Knude; men tilbyder jeg Synderen kun den Hellighed, som virkes i hans Hjerter, som Salighedsgrund, forkynder jeg ham en Syndsforladelse, som han faar, alt efter som han aflægger Hjertets Synder, da ved jeg, at han maa gaa ind i Evigheden med mange uforladte Syndere, da klæder jeg ham i en pjaltet Bryllupsklædning, og hvorledes kan jeg da med god Samvittighed tage Afsted med en Sjæl, som søger Afgang til den evige Bryllupsaal?

Kom ihu Pjaltestabet i Kölns Domkirke, naar du loffes til at læse en Bog eller høre en Prædiken, som foragter eller fortier den gamle, evige faste Sandhed om Forsoningen og en Synders Retfærdiggjørelse for Gud.

Ogsaa et andet Minde fra Domkirken i Köln maa jeg omtale. Naar man besøgtede Kirkeportene, fik man derpaa se en Mængde underlige Beskjendtgjørelser, som jeg vil kalde Auktions-Beskjendtgjørelser. Man ved, at naar Nogen dør, pleier man at holde Auktion over den Afdødes Efterladenskaber, Losore m. m. Naar den Døde har været formuende, efterlader han Meget, og Auktionen pleier at vare i flere Dage. Den katolske Kirke har en hel Mængde Helgener. Alle disse have været mere eller mindre rige paa Dyder og gode Gjerninger. Kirken tilbyder nu sine Medlemmer Aaret rundt

paa visse Dage Dyder og gode Gjerninger efter hver og en af disse Helgener. Naturligvis findes der mange Menneſter, ſom føle, at de ikke have, hvad de behøve til Himmel og Salighed. Paa de faſtſatte Dage ſkynde nu alle diſſe ſig med at ſaa ſaa meget ſom muligt af Helgenernes Dyder. I de nævnte Befjendtgjørelſer ſagdes, at de, ſom ville paa de og de Dage deltage i Balfarter og Andagſtunder til den eller den Helgens Ære, de ſtulſe ſaa Synderens Forladelſe for ſaa og ſaa lang Tid. Var Helgenens Gjerninger ſærdeles mærkværdige, da vare de tilſtræffelige til Syndsforladelſe for en længere Tid; var Helgenens Fortjenelſter mindre, da kunde de give Syndsforladelſe kun for en kort Tid. Naturligvis maa Katholikerne paſſe paa, naar deres Syndsforladelſe efter en Helgen er tilende, for at de i de følgende Uger kunne ſaa Forladelſe af en anden Helgen. Kirken har ogſaa indrettet ſig ſaa vel, at Helgenfeſter feires Aaret rundt, for at Ingen ſkal behøve at være uden Syndsforladelſe. Saaledes virke da alle Helgenerne ſiftede med at give ſine gode Gjerninger til de Trængende, og ſaaledes ſaa alle Helgener Ære. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at de Katholiker, ſom ere meget aandelige, beſøge Auktio-ner efter ſaa mange Helgener, ſom de kan, for at de kan ſaa ſaa mange gode Gjerninger ſom muligt og ſaaledes være ſikre paa at have Syndsforladelſe nok. Jeg

angrer, at jeg ikke gav mig Tid til at afſkrive en af det Slags Befjendtgjørelſer, ſaa at jeg kunde tilføie den her.

Tænk, hvor mange Kunſter Satan har fundet paa for at forringe og latterliggøre Kriſti Verk og Gjerninger. Sandt er det virkelig, at den Herre Kriſtus i og ved ſin Dod har efterladt os en Tiendom, en rig Stat, ſom rækker til for alle arme Syndere; men Kriſtus har teſtamenteret Altsammen til os. Han har teſtamenteret hele ſin Lydighed, ſin Retfærdighed, Hellighed og Salighed til os; vi ſaa komme og tage imod Alt af Naade og for Intet. Vil du ſe mere om dette Teſtamente, da læs Ebræerbrevet og Guds Ord i Almindelighed. Tænk, at den katholiſke Kirke er ſaa blind, at den ſtiller Helgenerne med deres Pjaltedyſter af Fromhed og Gjerninger i Veien for arme Syndere, ſaa at de kun med ſtorſte Møie kunne ſamle ſig frem til den Herre Jeſus. Viſtnok erkjender ogſaa den katholiſke Kirke hans Verk, men den ſætter ham tilſide i en mørk Vraa og lader Helgenerne frembyde ſin Hellighed til arme Syndere, ſom ſøge Frelſe. Viſt er det muligt at blive frelſt endog inden denne Kirke; men der ſaar Synderen lede og ſøge, inden han kan finde Kriſtus.

Tænk, om der hos os fandtes ſaa ſtor Foer for at tage indod Kriſti Retfærdighed, ſom der er hos Katholikerne for at tage vare paa de mange Helgeners ſtrenge Dyder!

Rongen ſom Skriſtefader.

En Dag, da Kong Georg den Tredie af England var paa Jagt og forfulgte en Hjort, kom han med ſine Ledſagere ind i en Skov, hvor de ikke kunde holde ſig ſaa ganſke i Nærheden af hverandre. Rongen red i en ikke ubetydelig Afſtand

fra den nærmeste Jæger, og førend han havde naaet Enden af Skoven, mærkede han, at hans Heſt var aldeles udmattet, hvorfor han beſluttede at lade den hvile. I denne Henſigt ſlog han ind paa den førſte Sidevei, ſom aabnede ſig for ham,

og vilde ad denne ride hen til nogle Egetræer, som han saa, og stanse der, indtil hans Følge vendte tilbage. Kongen havde imidlertid kun redet faa Skridt, da han hørte Klagetoner og Jammerstrig. Endnu nogle Skridt, og han hørte det tydeligere: „Al min Moder, min Moders Moder! Gud velsigne min Moder!“ Den medlidende Konge sthyrede oieblikkelig sin Hest hen mod det Sted, hvorfra han hørte Røsten komme. Det var fra en liden grøn Blads, hvor han under en Egs Grene opdagede et Læie af Straa, tildels dækket af et Slags Telt; en Kurv eller to med nogle Blyster laa paa Marken et lidet Stykke fra Teltet. Nær Træets Rod fik han Die paa en liden mørkebrun Pige, af Alder omkring otte Aar, som laa paa Knæ i Bøn, medens hendes smaa sorte Dine vare fyldte med Taarer. „Hvorfor græder du mit Barn? Hvorom beder du?“ spurgte Kongen. Den lille Staffel stirrede først forbausset paa ham, reiste sig dernæst og sagde, idet hun pegte hen mod Teltet: „Al, Herre, min Moder dør!“ — „Hvorledes?“ udbød Kongen og bandt sin Hest ved Træet; „mit Barn, fortæl mig Alt herom“. Barnet førte nu Kongen hen til Teltet. Der laa en middelaldrende Zigeunerkvinde (Taterkvinde) paa sit Yderste. Hun vendte sit døende Blik op mod Himmelen, men utrede ikke et Ord; thi Tungen negtede hende sin Tjeneste. Den lille Pige græd høit, knælede ned og tørrede Dødsangstens Sved fra Moderens Ansigt. Kongen, som var dybt rørt, spurgte den Lille om hendes Navn, om hendes Familie og om, hvor længe hendes Moder havde været syg. Netop i dette Dieblik kom en meget ældre Zigeunerpige aandeløs til Stedet. Hun havde været i Byen og bragte nogle Lægemidler til den døende

Moder med sig. Da hun opdagede den Fremmede, hilste hun høflig paa ham, men styndte sig hen til Moderen, knælede ned ved hendes Side, kysede hendes blege Læber og brast i Graad. „Hvad kan der gøres for dig, kjære Barn?“ spurgte Kongen. „Al, Herre,“ svarede hun, „min Moder ønskede en Prest, som kunde trøste hende og bede med hende, førend hun døde. Jeg var afsted imorges allerede for Dagens Frembrud og løb hele Veien ind til Byen og bad Præsterne følge mig herud, men ingen af dem kunde komme og bede med min kjære, dyrebare Moder.“ — Denne forstod endnu, hvad Datteren sagde, og hendes Udseende vidnede om en stærk indre Bevægelse. Luften gjenlød af de ulykkelige Døtres Jammerraab; men Kongen trøstede dem og sagde ventligt: „Jeg er en Herrens Tjener, og Gud har sendt mig, forat jeg skal undervise og trøste Eders Moder.“ Dermed satte han sig ned paa en af Blysterne, greb den døende Zigeunerindes Haand og talte med hende om Fordærvelsen, som kom mer formedelst Synden, om Naaden, som er bragt os til Freløsning, og viste hende til Kristus som den fuldkomne Frelser i Liv og Død. Den staffels Kone syntes at drage Trøst og Haab af hans Ord, hendes Blik blev freidigere, hendes Træk og Miner roligere og mildere; hun stuede op — og smilte. Med dette Smil gif hun over i Ewigheden. Over hendes hele Udsyn hvilede en stille Freds Udtryk.

I dette Dieblik kom nogle af Kongens Mænd, som med Engstelse havde søgt efter ham.

Han stod op, lod nogle Guldstykker glide ned i de bedrøvede Børns Hænder, lovede dem sin Bistand og Bestyttelse og bad dem fremfor Alt at stole paa Herren.

Derpaa tørrede han Taarerne af sine Dine og besteg sin Hest. Hans Ledsa- gere vare stærkt grebne ved dette Syn og stode i taus Forbauselse. En af Lor- derne vilde have sagt Noget, der rimelig- vis var af samme Art som det, Herrens Disciple ikke vovede at sige ved Jakobs- brønden. Men Kongen pegte paa Riget

og de grædende Børn og sagde i dyb Bevægelse: „Hvo, min Herre, mener du, var denmæs Næste?“

„Lader os ikke elske med Ord, ei heller med Tunge, men i Gjærning og Sandhed.“ (1 Joh. 3, 18.)

Gaader og Opgaver.

No. 178. Jeg er et Pår og dog kun en,
Jeg rider paa et lidet Ven.
Jeg findes hyppigst hos de Lærde,
Hos Bønder er jeg og paaferde.

No. 179. Hvorledes træffer man en fra nitten, saa der bliver tyve til Rest?

No. 180. I see with every man a thing
No man on Earth hath ever seen;
Yet calm reflection still would bring
It face to face with him, I ween;
'T would be before him plain as day,
Yet not be what he saw, I say.

Opløsning paa Gaaderne i No. 16.

No. 176. Mod. Mode. Moder.

No. 177. En Hæmmelighed.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Amerikanske Oldsager. Udenfor fundet 1500 bladformede eller runde Flintredskaber, anbragte i fem vandrette Lag, adskilte fra hinanden ved tynde Lag af Ler. Ved Fredericksville, ligeledes i Illinois, har man fundet ikke færre end 3500 Flintfager, som vare nedlagte sam- men. I andre Stater er der hyppig forekommet lignende, om end ikke fuldt saa storartede Fund som de nys nævnte,

der forskolumbiske Grave i Nordamerika er der gjort en Mængde Fund af Oldsager, som viensynlig ere blevene nedlagte med Forsæt i Jorden, og hvoraf flere tillige vidne om, at der blandt Indianerne har hersket en vis Deling af Arbeidet. Saa- ledes er der, ifølge Dr. J. F. Snyder, ved Beardstown i Illinois paa et Sted

og i Regelen har det vist sig, at Gjenstandene ingenfinde have været benyttede, ligesom de ogsaa hyppig ere blevne nedlagte i Jorden efter en bestemt Ordning. „Disse Kjendsgjerninger,“ bemærker den indsigtsfulde amerikanske Forfatter C. Rau, „lede til den Antagelse, at Tilhugningen af Flintredskaber fordum udgjorde en særlig Erhvervsgren, og at de Gjenstande, der ere bleve fundne saaledes nedlagte, have været de indfødte Haandværkeres Lagere.“ Gamle Beretninger, som skildres de Europæere, der først stødte sammen med „den røde Mand“, bekræfte ogsaa denne Antagelse. Saaledes anfører Rau følgende Meddelelse af Roger Williams (1643) om de Indfødte i Nyengland: „Der er nogle af dem, som kun forfærdige Buer, medens andre lave Pilespidsjer, nogle drive Fisteri, andre gaa paa Jagt.“ De Indianere, som boede længere mod Syd, synes at have havt en endnu mere gennemført Deling af Arbeidet. Til hderligere, Belysning af de ovenanførte Fundes Betydning beskriver Rau et mærkeligt Fund af Smykker, som for nogle Aar siden fremkom ved Pløining ved en Gaard i Lawrence County i Staten Mississipp. Paa dette Sted fandtes 469 Perler, der ere forfærdigede af rødlig Jaspis, men hvoraf kun en eneste kan siges at være fuldt færdig. 22 Stykker ere aldeles ikke forarbejdede og ere kun $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{4}$ Tomme lange. 12 Perler have ved Tilhugning faaet en rudimentær Form. 3 Perler ere slebne, men hære endnu Mærker af Tilhugningen. (Mghl.)

Forbrøderne og Telegrafien. En vistnok enestaaende Historie har for nogen Tid siden fundet sin Afslutning ved Retten i Melbourne, hvor en Bandedansetype have staaet for Retten som overbevist om at have stjaalet den 346 Tons store Dampner „Ferret“. I Efteraaret

1880 kom en Fremmed til Glasgow, hvor han under Navnet Walker, optraadte som Besuldmægtiget for en Hr. Smith, der ønskede at fragte et Skib, paa hvilket han og hans svagelige Hustru vilde foretage en Rejse i Middelhavet i et halvt Aars Tid. Walker henvendte sig nu til Highland-Railway-Kompaniet, som eiede „Ferret“, fremviste overordentlig gode Referencer og blev enig med Selskabet om at fragte Skibet. Han forshvnedet det derefter rigeligt med Fødemidler, Delikatesser og Vine hos en Skibsproviantør, der ialt fik 1490 Pstrl. tilgode, som bleve betalte med en tre Maaneders Bezel, der i Tidens Løb ikke blev indfriet. Da Dampfskibet var ekviperet paany og Provianten bragt ombord, blev det ført til Cardiff af et midlertidigt Mandskab. Her kom et nyt Mandskab ombord, og der blev bragt Kul ind, hvorefter Smith og hans svagelige Hustru indsendt sig. Herfra gif Skibet til Milford-Haven, og derfra gif det tilhneladende til Marseille den 1ste November. Det er vel neppe overflødig at bemærke, at Rederiet ikke havde faaet Fragten betalt eller nogen Del deraf. Sandsynligvis var det ligesom Skibsproviantøren og Kulgrosserereren blevet betalt med Papir. „Ferret“, der saaledes var billig fragtet og udrustet, passerede Strædet ved Gibraltar med Smith, eller som han senere kaldte sig Henderson, som Gier, og Walker som Proviantforvalter. For saa vidt var Alt i Orden, og „Ferret“ var paa Veien til Marseille. Men efter at man havde passeret Gibraltar, blev Skibets Skorsten, som for havde været hvid, pludselig malet sort, og dets Waade, som for havde været blaa, bleve hvide. Hr. Smiths næste Indfald gif ud paa, at han lagde Kursen om og dampede ud af Gibraltarstrædet uden

tændte Lanterner. Da han næsten var ude af Strædet, lod han to Baade, nogle Redningskranse, Kasser og andre Gjenstande, paa hvilke „Ferrets“ Navn var malet, kaste overbord. Naar en Mand vil lade, som om han har druknet sig, lader han sine Klæder blive liggende paa Strandbredden, her var Motivet et lignende. Mandstabet og navnlig Mastinmesteren blev underlig tilmode ved disse Manøvrer, og forlangte en Forklaring af Hr. Smith. Denne Forklaring, som Mastinmesteren endelig fik, gik ud paa, at Hr. Smith vilde drive Forretninger paa samme Tid, som han vilde foretage en Ekspedition; han vilde gaa i Fragtfart mellem Brasilien og andre Havne; han var imidlertid en politisk Flygtning fra de Forenede Stater, og det var derfor nødvendigt for ham at undgaa disse skarpsæende Agenter, der overalt laa paa Tur efter ham; det var derfor ganske naturligt, at han forandrede Skibets Navn og Udseende samt gav Verden Anledning til at tro, at det var gaaet under med hele Besætningen, og indførte Besætningen i Skibsjournalen under falske Navne. Denne noget usandsynlige Forklaring blev ledsaget af Løftet om, at han vilde sende en Kugle gennem Hovedet paa den Mand, som skulde falde paa at blive for meddelsom, medens Mandstabet ellers skulde faa en anseelig Belønning. Den 21de Noobr. naaede man de kapoverdiske Der, hvor der blev indtaget frisk Proviant, som igjen blev betalt med en Bezel. Da Skibet forlod Kap Verde, blev dets Navn forandret til „Benton“. Hele Verden laa nu aaben for Banden, som allerede havde lagt sin Felttogsplan. Man styrede til Santos (i Brasilien), hvor Skibet efter noget Ophold fik en Fragt bestaaende af Kaffe, der var be-

stemt til Marseille. Intet laa fjernere fra Gæstgævernes Tanker end at gaa til Marseille. De dampede afsted til Kapstaden, og undervejs blev Malerpotten og Tømrermandens Verktøi sat flittigt i Gang, og Skibet hed nu „India“. Under dette Navn naaede det til Kapstaden den 29de Januar, og Kaffeen, som man havde faaet gratis, blev solgt for 13—15,000 £. Det næste Sted, man kom til, var Mauritius, hvor Skibet blev lagt i Dot og overhalet. Til Betaling herfor blev der udstedt en Tratta paa et imaginært Firma i London. Man forlod nu Mauritius og ankom til Melbourne den 29de April. Her endte Skibets Eventyr; thi da det kom ind i Dokken, fik man en Formodning om, at man her havde det savnede Skib „Ferret“, der var efterlyst hele Verden om gennem Telegrammer. En gennem nogle Dage anstillet Undersøgelse bekræftede Mistanken. Smith, der nu hed Henderson, hans Hustru og Walker stak af, men blev indhentede af Politiet i Melbourne, hvor de bleve stilledes for Ketten og domte, medens det altfor godtroende Skibsmandskab, der optraadte som Hovedvidner mod Forbrøderne, blev straffet med Tabet af sin Løn. Hvis det virkelig er Tilfældet, hvad Politiet i Melbourne antager, at man her har faaet Fingre i en Afdeling af en Bande, der har sit Hovedsæde i London, og som optræder med Kapital, er det heldigt, at det første Forsøg har faaet en saadan Ende. (F. A.)

Tobaksrøgning i offentlige Møder. Fra Hole læstes i Ringeriges Ugeblad for en Tid siden følgende: „Gaar stod et stort Slag i Kommunebestyrelsens fuldtalige Møde paa Lибакке; Sagen var nemlig, hvorvidt der skulde røges Tobak under Møderne eller ikke, og Udfaldet af den høitidelige Votering blev, at 17 stemte imod, 15 for; hermed er altsaa „Snadda“ jaget paa Døren, hvilket vor Meddeler synes er mest baade „passende og anstændigt“, og heri har han upaatvivelig Ret.

Indhold: Familien Høllringen. — Aftenang — Fra Madagaskar. — Svoredes Hestens Dine fordæves. — Hvaltestabet i Köln; Dyder i salgs. — Kongen som Striftesader. — Gaader og Dgaver. — Dpløsninger. — Vlandinger — Nøt og Gammelt.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,

NOTARY PUBLIC and COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
ATTORNEYS AT LAW.

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC.

DECORAH, IOWA.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER.

handler med

Sadler, Svover, Bidstler etc.

Decorah, - - - - Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA.

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Raffelovne samt
Kobber- og Blitvarer, Gaardsredstaber og Verktøi, Bygningsmaterialier,
saasom Bindæsglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.
Kobber- og Blitvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Colonialvarer,

Hatte og Huer, Stovler og Sko etc. etc.

Sydspiden af Water Street = = = = Decorah, Iowa.

J. T. RELF,
PHOTOGRAF,

handler med Kammer, Lister, Albums, Fløiels-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc.

Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotografæres ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retcheres af den anerkjendt dygtige Retucher, Miss Emilie Christopher. Afslag mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgomerys Drugstore,
Decorah, Iowa.

Norfolk Hotel.

CHRISTIANIA HOUSE, tæt ved Washington St. Broen,
DECORAH, IOWA,

anbefales Rejsende af

Anders N. Rjome.

☛ Gode Staldrum findes til Afbenyttelse.

PETER GJEMS,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,

tegner Abonnement paa „**For Hjemmet**“. De, som tegne sig paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

Ældre Bind af „**For Hjemmet**“.

11te og 12te Bind (1876 I og II), 13de og 14de Bind (1877, I og II), og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Reise“, „Arfimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elizabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofloden“, „Skovstjernen“ (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00

18de Bind, se 2den Side af Omslaget.

19de Bind, indeholdende blandt andet „En ung Piges Historie“ og Missionsberetningen „Sex Aar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00.

20de Bind, indeholdende den ualmindelig interessante og lærerige Reiseskildring „Nordvest-Pasfagens Opdagelse“ foruden meget andet udvalgt Læsestof, portofrit for \$1.00; alle 5 Bind for \$4.00.

☞ Svært Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: R. Thronsdjen,

Dr. 1014, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „**For Hjemmet**“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: R. Thronsdjen, Dr. 1014, Decorah, Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende

„**To ældgamle Sange fornyede**“,

nemlig **Solvtalvisen** og **Den guldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for \$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: R. Thronsdjen, Dr. 1014, Decorah, Iowa.

RUDOLPH & SON, Apothekere og Boghandlere,

Decorah, Iowa.

Lægemidler tilberedes samvittighedsfuldt efter Lægers Recepter.

Iver Larsen
sælger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
I Brødrene Gulliksons forrige Store.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre-Væge.
Decorah - - Iowa.

Philip Ashton eller den nye Robinson,
Martyren i St. Andrews, Jacob Flint's Reise, Elisabeth, en dansk Fortælling,
Skovstjernen (Missionær Fieldstedts Ungdomshistorie) — alle disse og flere
mindre Fortællinger samt meget andet interessant Læsestof findes i 9de Mar-
gang (15de og 16de Bind, 24 Hefter) af „For Hjemmet“, der sendes porto-
frit til hvilkensomhelst Adresse i de For. Stater og Canada for \$2.00.
Adresse: A. Thronstjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Min Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Si-
ders billigste Priser. Reparationer udføres.

Ligklister hæves paa Lager. Begravelser bejrges.

Nogle Rest-Exemplarer af
Socrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes tilsam-
men portofrit for 35 Cents.

Adresse A. Thronstjen, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. **DECORAH, IOWA.**

Fem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 15de, 16de 18de, 19de og 20de.

(Urgangen 1878, sidste Bind af 1879, samt Uarg. 1880), hvilket til-
sammen udgjør 60 Hefter eller 1820 Sider med udvalgt og afveg-
lende Læsestof samt Titelblade og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse: **A. Thronsjen,**
Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,

Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedes) og for en Termin i Forhold. Koft billig.
Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Th. N. Mohr, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

— Eier af —

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheit og Allamakee
Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead
Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige
Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres
med kort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og
billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den
Fordel, at de kan faa sin Insription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor
man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Hr. Harvey Miller og
Julius Rosenheimer. ~~~~~
P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive
mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og ieg skal da sende ham Teg-
ninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar,
han udvælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmest Feragt-Office.

P. E. Haugen.